

9de Aarg.

1878.

15de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Aldgivet af A. Throndsen.

31te Januar. — 2det Hefte.

Decorah, Iowa

B. Auundsen, Bog- og Accidents-Trykker.

1878.

For Hjemmet,

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning,

begynder med 1878 sin 9de Aargang.

Det indeholder et afværende og omhyggeligt udvalgt Læsestof bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv, samt

Fortællinger, Digte og Blandinger.

Det udkommer med 2 Ark i Omflag 2 Gange om Maanedens (15de og 30te) og koster \$2.00, (til Norge og Danmark \$2.50) om Aaret i Forffud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Order, Drafts, (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Bosterne ikke overalt ere sikre.

Alle Subskribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: **K. Thronsen**, Drawer 14, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mand's Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Bedkommende er paa lidelig.

☞ Alle Abonnenter behage at opgive fuldt og tydeligt Navn, Post-Office, County og Stat.

ST. OLAF'S SCHOOL,

en lutherisk Højskole for Gutter og Piger,

Northfield,

Minnesota.

Haarterminen begynder 1ste April. Undervisningspenge \$15.00. Kost og Logis billigt.

Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

T. Mohr, Northfield, Minn.

11te Bind af For Hjemmet

(1876, I) indeholdende Fortællingen "To Søstre", Pontoppidans Levnet, desuden 6 mindre Fortællinger, 30 andre større og mindre Artikler, endel Digte og en Mængde Blandinger tilsendes portofrit for 75 Cents.

12te Bind (1876, II) indeholdende de interessante Fortællinger Pleiedatteren og De Blinde, samt Erindringer fra en Islandsfærd, Hvorledes Bibelen blev bevaret, 36 andre Artikler, adskillige Digte og over 100 Blandinger tilsendes portofrit for 85 Cts., begge disse Bind for \$1.50.

13de Bind (1877, I) indeholdende de fortrinlige Fortællinger Alpeisøven, Mod Himlen (Forfatterindens Ungdomshistorie), Onklen fra Amerika, En Gut fra Londons Gader, saavel som flere mindre Fortællinger, den interessante historiske Skildring Karl den 12te i Norge, henimod 30 andre større og mindre Artikler, adskillige Digte, 15 Gaader og 116 Blandinger tilsendes portofrit for \$1.00.

14de Bind (1877, II) indeholdende sidste Afdeling af Fortællingen Mod Himlen (Forfatterindens Husliv), Fortællingerne Djeffjæren, Alene, En Juleaften paa Garraas samt meget andet fortrinligt Læsestof tilsendes portofrit for \$1.00, begge disse Bind for \$2.00.

☞ Hvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør 384 store Oktavsider, Titelblad og Indholdsregister indbefattet.

Adresse: **K. Thronsen**,
Drawer 14, Decorah, Iowa.

Det Hjemmet,

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

9de Aarg.

31te Januar 1878.

2det Hefte.

Marthyren i St. Andrews.

(Et Billede fra den skotske Kirke i det 16de Aarhundrede.)

(Fortsættelse.)

Fjerde Kapitel.

James Duncan og hans Søstende gif hjem igjen i takkesfuld Tausshed, og Mary følte sig ingenlunde tilbøielig til at afbryde den. Hendes Indre var opfyldt af nye, sølsomme Følelser, men hun kunde ikke rigtig forstaa dem; hun vidste kun, at de kastede et nyt Lys over alle Gjenstande omkring hende, og da Janet klagede over den daarlige Middagsmad, som ventede dem, forekom der hende, at hun gif til det rigeste Gjæstebud; thi Alt var jo en Gave af hendes himmelske Faders Kjærlighed.

Endelig begyndte man at tale om Prædiken. Det var lille Effie, som gav Anledningen dertil, idet hun ganske barnligt ytrede til James, hvis store Favorit hun var:

"Talte ikke den Manden ved Borten valkert om den gode Herre Jesus?"

"Jeg troede ikke, at du, Barn,

lagde Mærke til, hvad han talte", sagde James.

"Al jo, jeg gav Alt paa hvert Ord. Jeg har aldrig hørt noget Saadant før."

"Der er flere end du, som kunne sige det samme, Effie", faldt nu Mary ind med glædestraalende Ansigt. "Gud være Tak for de gode Ord! De have været en lægende Balsom for mange saarede Hjærtter."

"Jeg synes, at han prædicatede svært strengt", mente Janet, "han gjorde os Allesammen til store Syndere. Men hvad siger du, James?"

Denne direkte Henvendelse til Broderen krævede et bestemt Svar. Efter et Dieblif ytrede han: "Wisbart er en prægtig Taler, men vi maa ikke glemme, at han er en Kjætter."

Dette uagtet forsømte James fra den Tid ingen Anledning til at høre "Kjættereren." Næste Gang, han prædicatede, stod han hele Tide,

indklemt i Folkehoben og Iyttede saa opmærksomt, som om han var bange for at miste et eneste Ord. Paa samme Maade gif det de følgende Dage. Af sin Husbonde havde han begjæret og faaet Frihed den Stund, Prædikenen holdtes, uagtet det medførte en ikke liden Opoffelse. Men da Janet erindrede ham derom, svarede han ganske kort: "Lad mig røgte den Sag, Janet! vi skulle Jutet miste derved."

Altsaa var James Duncan, hans Søskende og Mary Wigton blandt Wisharts flittigste Tilhørere, om de end gif af ganske forskjellige Bevæggrunde. Mary længedes efter Evangeliets Melk, for at hun som et nyfødt Barn kunde voxe ved den. Hun var meget uvidende og behøvede af den Undervisning, hun kunde faa. Hun kunde ikke læse og havde aldrig seet det nye Testamente. Hun var derfor helt og holdent afhængig af Ordets mundtlige Forkyndelse, og hun satte derfor større Pris paa Anledningen til Opbyggelse og Undervisning end vi, omgivne af Kirker, Bibler og kristelige Venner, nogenstunde kunne forestille os. Snart lærte hun, at Bønnen ikke var en tom Opramsen af Ord, hun ikke forstod, men Hjertets frie Opfølelse til en i Kristo forsonet Fader i det eneste Navn, som gjælder for Gud. Og naar hun siden kom i indre eller ydre Trængsler, var det hendes Trost barnligt at lægge dem frem for Gud og af ham vente den Hjælp, hun for hvert særskilt Tilfælde behøvede.

I James Duncans noget træge, men alvorlige Sind kjæmpede den

gamle og nye Lære en haard Kamp med hinanden. Han trængte til Evangeliet; dets frie Indbydelser og dyrebare Naadeløfter smagte hans trætte, forsmægtende Hjerte bedre end noget Andet paa Jorden; men de stod i Strid med, hvad han hidtil havde hørt. Fra Barndommen af havde han indjuget den katholske Kirkes Lærdomme, og nu raabte disse inden ham et heilighdigt Rei til Alt, hvad den nye Prædikant sagde. James søgte i det Længste at holde fast ved Læren om Messen, Skjærstilden, Helgenernes Paafaldelse o. s. v., men han følte, hvorledes alt dette mere og mere vaklede, indtil det endelig ramlede overende og maatte vige for en stærkere, Alt overvindende Magt.

Dog var der Jutet, der satte ham saa meget i Harnist mod den nye Prædikant, som dennes Fremstilling af Rejsfærdiggjørelsen ved Troen alene. Wishart gjennemgik Romerbrevet og fremholdt derved med Klarhed og Kraft Reformatorernes Lære. Men ogsaa da, naar James mest stormede herimod, vidnede en Røst i ham om Sandheden af Wisharts Ord, og stundom anede han næsten, at Aarsagen til hans bestandige Uro og Fredløshed laa just i hans Forhold til dette Punkt.

Hvad Janet angaar, syntes Prædikenen i Begyndelsen hverken at overbevise hendes Forstand eller røre hendes Hjerte; men snart foruroligede den hendes Samvittighed. Hun kom hverken som en varm Katholik eller som En, der oprigtig søger efter Sandheden, men hun kom som en sorgløs Syn-

der, der hidtil havde levet trygt uden Gud i Verden. Wisharts Prædiken gjorde hende ulykkelig, og hun var gjerne bleven borte fra den, dersom det ikke havde været for Broderens Skuld, men hun vilde ikke negre at følge ham, saalænge han selv gif. Desto hellere forenede hun sig med Broderen, naar han manguen Gang i heftige Ord udtalte sig mod de nve Kjøtterier, uden at hun begreb, hvori disse bestod.

Børnene var ligesaa flittige som de ældre Søstende til at overvære Wisharts Prædikener. Archie forblev vel ligegyldig for Indholdet af dem, men desto mere var han indtagen af Wisharts Personlighed, der fra Begyndelsen havde gjort et dybt Indtryk paa ham. Lilla Effie derimod vilde gjerne, som hun sagde, "høre om den gode Herre Jesus."

En Dag syntes James mere end almindelig opsat paa at angribe og klandre den Prædiken, han nylig havde hørt; den havde omhandlet Troens og Gjerningernes Forhold med Hensyn til en Synders Reisfærdiggjørelse for Gud.

"Jugen gjør, som han prædiker, og Jugen prædiker, som han lever", udbrød han ivrigt. "Wishart og vore Præster er lige gode, og jeg vil ikke give Meget for, hvad der er imellem dem."

"Hvad siger du, James!" udbrød Archie med en Tone og et Udtryk, som om han havde villet stride mod en Verden. "Wishart er ikke lig vore Præster; han beviser Alt, hvad han siger, af Bibelen."

"Men erindrer du ikke, at vore Præster fremfor alt Andet drive derpaa, at vi skulle gjøre gode Gjerninger for derved at frelse vore Sjæle; men aldrig har jeg seet dem gjøre en god Gjerning. Hr. Wishart derimod er bestandig sysselsat med at gjøre Godt, men paa samme Tid siger han os, at det gjælder Intet for Gud."

"Du maa vel sige, at han bestandig er sysselsat med at gjøre godt", svarede Archie, der var glad ved at faa komme frem med beskjendte Fakta istedetfor at drages ind i den mere abstrakte Samtaleform. "Alle Mennesker i Byen sige, at saasnart han ikke prædiker, gaar han omkring til de Syge og Fattige og indgyder dem Trøst og Mod. Han beyder sig ikke om sit eget Liv, naar han blot kan tjene og hjælpe Andre. Og hvor han ser legemlig Nød, er han færdig til at give bort Alt, hvad han eier, lige til sine Klæder."

"Desto større Modsigelse ligger der i hans Ord, da han uophørlig fremholder, at Gjerningerne Ingenting fortjene for Gud, men at vi blive reisfærdige og salige alene ved Troen paa Kristus. Det var i Sandhed en let Wei til Himlen!"

"Nei, James", faldt her Janet ind med en for hende usædvanlig Hefrigbed. "Det er ingen let Wei Hr. Wishart forkynder. Siger han ikke, at vi skulle elske Herren vor Gud, mere end Fader, Moder og Broder? Og at vi skulle bejende hans Navn og forsvare hans Ord, om det ogsaa skulde koste os Livet? Og dette vil sige meget,

ja blive tungt for Kjød og Blod, det paaftaar jeg."

Mary, som hidtil havde siddet taus, ytrede nu: "Du har Ret, Janet, derfom det var os, der af egen Kraft flulde gjøre dette. Men nu er det den gode Herre Jesus, som elskede os og gav sit Liv for vore Synder, der ogsaa giver os baade Lyft og Kraft til at gjøre, hvad han byder. Ja, jeg er vis paa, kjære Janet, at Enhver, som virkelig har erfaret Jesu Kjærlighed og Trøsten af Syndernes Forladelse i ham, skal Dagen igjennem kun ville takke og tjene ham. Men Forladelsen maa gaa forud, thi hvad flulde der ellers blive af os?"

Hun sagde dette med Varme, thi hun kjendte det af egen levende Erfaring. Det var gaaet med hende som med saa mange Andre, der strag annamme Ordet med Glæde: en dybere Syndserkjendelse var fulgt bagefter, og hun vogede daglig faavel i Selverkjendelse som i Jesu Kristi Kundskab.

Efter nogle Dødeliks Taushed forlod hun hastigt Bøvellet.

"Hun gaar hen til en fattig Kone i Nabolaget for at vaage hos hendes søge Barn", yrede Janet til Broderen. "Barnet lider af en langfomt tærende Sygdom, og hun har allerede vaaget tvende Nætter, medens den stakkels, trætte Moder har faact Hvile. Hvem flulde tro, at Mary er den samme Pige, som nylig sad her taus og uvirksom, henfunken i sine egne sørgelige Berragtninger."

"Hun fornægter Gjerningernes fortjenende Værd, og alligevel gjør hun gode Gjerninger mere end

nogen af os", svarede Broderen estertænkfont.

Femte Kapitel.

Den ene Dag efter den anden forløb ganfte roligt, og vore Venner, Duncans, bepyndte faa smaat at haabe, at de muligens flulde flippe den truende Sygdom. Nøden kom dog i en anden Skiffelse. Indkomsten for deres Arbeide aftog for hver Dag. James havde mistet mange af sine Kunder; de flittige Syerfler ventede forgjæves paa flere Bestillinger, og snart var det ikke blot Fattigdommen, men ligetil Hungersnøden, som stod for Døren. Den lille Familie søgte med Taalmodighed at bære det, som ikke kunde undgaaes; især var det James, som mangen Gang negtede sig selv det Nødvendige, for at han kunde berede de Andre nogen Bedefvørgelse. Han var en kraftfuld og dygtig Yngling, som ved utrolige Anflrengelser havde forførgt sine Søflende efter Faderens Død. Han og Janet stod i Forældres Sted for begge de yngre Søflende og sørgede med Faders og Moderømhed for dem. James havde af Naturen et despotift Sind og taalte ikke let Modfligfler, hvorfor den fiolige Archie ofte opvakte hans Vrede. Alligevel indtraf dette i den flidste Tid fljeldnere; Gutten havde faaet nye Interessesfer; han foretrak at høre Wisbars Prædikener i Stadsporten for hvilket somhelst Dyrøg paa Gaden.

Disse Prædikener udøvede faaledes en hemmelig Indfludelse paa hele Familien. Visflig kunde man ikke mærke nogen flørre Forandring hverken hos James eller Janet,

men de gjemte Ordene og betragtede dem, og hvad der var endnu vigtigere: de bad i Bøndom til den Herre Jesus; James bad om Lys til at forstaa Sandheden, medens Søsterens stadige Raab var dette: "Herre, forlad mig alle mine Sønner!"

For Mary Wigton søttes det tungt at være de tvende Søfjende til Byrde, men foruden dem havde hun ikke en eneste Ven paa Jorden, og paa egen Haand at drage ud i denne vanskelige Tid kunde hun ikke. Hendes daglige Bøn var dog den, at Herren maatte vise hende en Vej, hvorpaa hun selv kunde fortjene sit Dphold, og hun troede barnligt og ensfoldigt, at da Herren havde givet hende det, som mere var, Syndernes Forladelse og Fred i Hjertet, vilde han og give hende, hvad hun for hver Dag behøvede til sit legemlige Livs Dphold.

En Morgen lykkedes det hende at afhænde nogle Smaating, "Minde fra en forgangen Tid", og for disses Værdi kjøbte hun et Stykke Kjød og nogle Grøntsager til Middags, og hun tænkte med Velbehag paa den Overraskelse og Glæde, hun derved skulde berede baade Smaa og Store. Men neppe havde hun aabnet Døren, før Smilet om hendes Læber gav Plads for et Udtryk af Forstræffelse. James stod ved Vinduet med Hovedet støttet mod Haanden, et Billede af den dybeste Smerte. Archies Mine var røde af Graad, og Janet stod i et Hjørne af Værelset nedbøiet over den lille Effies Seng.

"Mary", ytrede James med sagte Stemme, "Sygdommen har naaet

os. Effie er nylig bleven angreben af den. O, jeg kan ikke taale at miste hende. Hun har været os Alle saa kjær; vi have pleiet hende siden hendes første Aar, da vor Moder døde; vi have med Glæde arbejdet for hende, og det har været vore Dines Lyst at se hende voge op og blomstre lig en Rose. Og nu kommer denne forfærdelige Sygdom og rykker hende bort paa en eneste Dag! O, jeg kan ikke udholde det!"

"Tal ikke saaledes, James", bad Mary, idet hun sagte greb hans Arm. "Det er Herren, som sender ogsaa dette Bud. Det er Hans Haand, som holder Riset. Kom ihu, hvad den gode Hr. Wisshart har sagt os herom."

"Er det Herren, som sender ogsaa dette Bud?" gjentog han tankefuld. "Har han da ikke best og holdent forladt os? Og mon han endnu tænker paa os?"

"Den gode Herre Jesus, som døde for dig og mig, James, og for hele Verden, han sørger bedre for os, end vi selv kunde gjøre det", sagde Mary med mildt Alvor. "Han føler med dig og ved, hvor svært det er for dig at stilles fra Effie. Maaſte vil han bevare hende for dig."

Hun stødte sig hen til det syge Barn, og inden nogle Diebliske sendtes Archie til Apotheket for at hente de Lægemidler, som i Almindelighed benyttedes. Den sidste Beholdning af de Penge, Mary fik for den nylig solgte Sølvbroſche, anvendtes hertil. Archie stødte sig det bedste, han kunde, men ved hans Tilbagekomst havde den Lille allerede tabt Bevidstheden. I Vil-

desse talte hun med Broderen om deres barnlige Lege eller om de smaa Søster, hvori hun i Hjemmet havde faaet tage Del, men en Tanke syntes ligesom at trænge sig igjennem alle de andre, Tanken paa "den gode Herre Jesus, den kjære Frelser." Stundom gjentog hun nogle Ord af Wisharts Prædikener, men som oftest antog disse Ord Formen af en Bøn.

Efter en Stund syntes Bevidstheden at vende tilbage: Hun saa med inderlig Taknemmelighed paa Alle, raakte Armeae mod sin elskede Broder James. Hun strøg med en Moders Omhed over de blege Kinder og hvilede: "Er du bange, mit kjære Barn."

"Hvorfor skulde jeg være bange?" svarede Barnet, "den gode Herre Jesus vil tage imod mig og drage Omhu for mig. Men jeg er saa træt, James."

De smaa Sine luffede sig, og det lille Hoved hvilede tungt mod Broderens Skulder. Det varede ikke længe, førend det trætte Barn sov ind i den lange Sovn, hvoraf Jesu egen Røst engang skal vække det. Den lille Piges Liv her paa Jorden havde været kort og ensformigt, men dog langt og betydningsfuldt nok, da hun deri havde fundet Jesus eller rettere var funden af ham.

Sjette Kapitel.

Den følgende Dag sad Mary og hendes Venner stille og nedslagne tilsammen. Den fjære Døde var allerede af fremmede Hænder bortført og gjemt i Jorden. De kunde ikke engang tænke paa at besøge Graven, thi den var fælles for

mange Andre, der samtidig var faldne for Morderengelsens Sværd. De talede med Saavn om, hvad de havde tabt, og med Uro om, hvad de havde igjen; thi efterat et Led var brudt, frygtede de med Grund, at den hele Kjæde skulde opløses.

Hadde de blot kunnet bede sammen, eller havde de kun eiet en Bibel, hvilken rig Trøstefilde skulde den ikke have været for dem! Men nu famlede de ligesom i Mørke efter Lys og Haab.

Archie var den Første til at fremholde en Trøstegrund for sig og de Andre, idet han udbrød: "Nu skal Gaffe aldrig mere behøve at hungre."

"Det er sandt, Archie", svarede James. "Og hvorfor skulle vi sørge over hende? Hun har det bedre end vi."

"Men, James", faldt Janet ind med en ængstelig Mine, "hvad tror du om Skjærsilden?"

"Tal ikke derom; jeg er sikker paa, at Barnet i denne Stund er sammen med Helgenerne."

"Og endnu mere, hun er hos den Herre Jesus, som hun har elsket saa meget", tilføjede Mary. "Jeg er vis paa, at der ikke findes et saadant Sted som Skjærsilden; thi om Herren sendte sit Bud efter Nogen af os allerede idag, og vi virkelig troede paa ham, skulde vi strax gaa hjem til ham, og hverken Synd, Død eller Djævel skulde kunne hindre os derfra."

"Det lyder i Sandhed godt", faldt Janet ind.

"Alt for godt til at være sandt", indvendte James, "idermindste vober jeg ikke at stole derpaa. Og dog", tilføjede han efter en Pause,

"Dog har jeg hørt Wishart ofte sige, at han flere Gange har læst Bibelen igjennem, men aldrig har han fundet et eneste Ord om Sjærsilden."

"Og erindrer du de deilige Ord, som han har fortalt os om Guds Børns Svile i det herlige Hjem, som Kristus har beredt dem i Him-melen?" vedblev Mary. "Deite burde være nok for at bringe os til at længes did; det burde bringe os til at takke Gud, naar han hen-ter Nogen af vore Kjære derhen."

Atter opstod en lang Tausshed, der endelig blev afbrudt af James, som ytrede: "Er det ikke paa Tide, at vi nu gaa til Prædikenen?"

Pigerne saa forundrede paa hin anden, og Janet indvendte: "Vil du virkelig gaa ud allerede idag?"

"Hvorfor ikke? Guds Haand hviler tungt over os; vi ere kom-ne i Angst og Nød, hvorfor skulde vi da holde os borte fra det eneste Sted, hvor vi paa Jorden kunne haabe at finde Trøst og Hjælp?"

Man gjorde sig færdig til at gaa, men neppe havde James gre-bet sin Hat og Stof, før han igjen satte sig ned og blev meget bleg.

"Hvad feiler dig, James?" raabte Janet med den højeste Angst af-speilet i ethvert Træk.

"Na, det er blot en forbigaaende Svagthed; gaa I til Prædikenen, jeg vil blive hjemme og hvile mig lidt."

Men Ingen havde nu en Tanke om at forlade ham. Istedetfor at lyppe til Livets Ord sad saavel Archie som begge Pigerne ved en ny Sygeseng. Den frygtelige Pest syntes her at ville hente endnu et Offer. Havde Morgenen været

mørk og trist, var Aftenen det i endnu langt højere Grad.

Legems- og Sjælsanstrengelser havde allerede i Forveien udmat-tet den af Naturen saa stærke Yng-ling, og der var liden Udset til, at han skulde kunne udholde et Anfald af Feberen. Denne antog dog ikke samme heftige Karakter som hos Effie, men ytrede sig mest i en overhaandtagende Afkræftelse, under hvilken den Syge beholdt sin fulde Bevidsthed.

Med Janets Nød var det nu forbi. Ethvert andet Slag troede hun sig stærk nok til at kunne ud-holde, kun ikke dette. Mer end en Gang maatte hun lade Mary og Archie blive alene ved Syge-sengen for i Entum at lade sine Taarer have frit Løb.

"Er det dig, Mary", hviskede James ved et saadant Tilfælde med neppe hørlig Stemme til den blege Pige ved hans Side. "Der er et Par Spørgsmaal, som meget foruroliger mig, men kanske du kan besvare dem, saa at jeg kan faa Hjælp og Fred."

"Bekymre dig slet ikke om No-get, men lænk paa den kjære Herre Jesus, som er død for dig og har borttaget dine Synder", hviskede Mary.

"Det er just herom jeg vilde tale med dig. Jeg ved, at den Herre Jesus er død for Syndere, men hvad hjælper det mig, saa længe jeg ikke er vis paa, at jeg — just jeg — kan komme i Besiddelse af og nyde hans Døds Frugt? Hvad hjalp det os, om hele Byen var fuld af Fødemidler, men vi ikke havde Penge at kjøbe

for. Vi vilde da ligesådt komme til at sulte ihjel."

"Men den kjære Herre Jesus giver os hele sin Fortjeneste, sin Nersærdighed, uden Benge og for Intet."

"Men til hvem giver han den? Af, Mary, da jeg ikke kunde komme til Klarhed heri, medens jeg var frisk, kan jeg endnu mindre haabe det nu, da jeg ikke formaar at tænke en eneste klar Tanke. Gud forbarme sig over mig! Der som jeg havde en Præst — — —"

"Det skulde lidt hjælpe dig, James."

"Ja, ve mig; jeg føler det! Jeg har længe tvivlet, men nu er jeg sikker paa, at ogsaa deres Bønner og Salvesser ikke ere nok for mig. Jeg maa dog have Noget, Mary. Døden er forfærdelig at møde, og jeg ser ingen Udvei, ad hvilken jeg kan undsly den."

"Se blot paa den Herre Jesus. Hans Aasyn er ikke forfærdeligt. Den, som tror paa ham, skal ikke se Døden."

"Men hvad vil det sige at "tro paa ham", Mary? Kan jeg være sikker paa, at Intet mere kræves, og hvorledes skal jeg vide, om min Tro er saaledes, som han vil have den?"

"At tro paa En er det samme som at forlade sig paa ham. Jeg faar tage Herren paa hans Ord paa samme Maade, som jeg stoler paa et Ord af dig eller Janet. Og hans Løfte til dig og mig er dette: Jeg vil forlade dem deres Misgjerninger og aldrig mere komme deres Synder ihu."

"Mary, vil du bede for mig?"

Mary vilde just efterkomme dette

Døste, da Archie, hvem hun troede var indslumret i en Krog af Værelset, styrtede frem og ved sit Udraab viste, at han havde hørt hele Samtalen.

"Jeg vil gjøre endnu mere for dig, James", udbrod han. "Jeg vil gaa til den gode Hr. Wishart og bede ham komme til dig, og jeg er sikker paa, at han kommer, thi han elsker Gud. Og han skal sige dig Alt, hvad du ønsker at vide."

En svag Rødme farvede den Syges Kinder, idet han svarede: "O, det er for meget for mig! Skulde han gaa til en saadan fattig Stakkel som mig? Nei, nei, det kan vi aldrig begjære!"

"Men han gaar dog hver Aften til dem, som ere ligesaa fattige som vi", vedblev Archie. "Du er syg og i Rød, og det er Grund nok for ham."

"Just det, at jeg er syg, er Grund nok for mig til ikke at besvære ham", sagde James. "Det faar gaa, som det vil med mig, men lad os ikke udsætte hans kostbare Liv for Fare. Han kan være til Trøst og Betsignelse for Mange."

Han sank udmattet ned paa Sengen, medens Janet, som imidlertid var kommen ind, vædede hans tørre Læber med lidt Vand. "Af, gid jeg havde noget Bedre at lædste dig med", sulkede Søsteren, men han hvædede: "Det er godt nok — snart vil Alt være forbi."

En dødlignende Dvale sulkede hans Dine. Mary vinkede Janet hen til Binduet og yrede sagte til hende: "Noget maa der gjøres for ham."

"Vi have intet Andet at gjøre

end at dø med hinanden!" Lød det haabløse Svar.

"Tal ikke saaledes, Janet, Gud har maaste ganske andre Tanker med os. Vi maa ikke ved Vantro og Mishaaab gjøre vor Stilling værre, end den er. James behøver fremfor Alt nogen styrkende Føde, og det behøver ogsaa du og Archie, men vi savne Midler til at anstafte den. Hør nu mit Forslag: "Jeg har seet Pesten paa nært Hold; jeg vaagede ved min Faders Døds seng; jeg sad ogsaa hos lille Effie, og jeg frygter ikke for Smitten. Kvinder til at pleie Suge behøves overalt, og jeg tror derfor, at jeg let vil kunne finde en Plads som Sygepleierke. Jeg vil melde mig hos den Læge, som var hos min stakkels Fader. Han synes at have Medlidenhed med de Fattige, og jeg haaber, at Gud vil krone min Bestræbelse med Fremgang og sætte mig istand til at yde Eder nogen Hjælp. Men sig ikke et Ord herom til James."

Janet gjorde i Begyndelsen mange Jubbendinger, men de maatte alle vige for den Hurtighed og Bestemtbed, hvormed Mary fattede sin Beslutning. Hendes Haab stod til Herren, og efterat hun barnligt havde overladt sin Sag til ham, troede hun fast, at han skulde hjælpe enten paa den Naade, hun tænkte, eller ogsaa paa en anden.

Desto bitrere var hendes Skuffelse, da hun fik høre, at den Læge, hun søgte, selv havde maattet bukke under for Sygdommen. Et Dieblisk tænkte hun paa den rige Kjøbmand, som havde laant Penge hos hendes Fader. Mon han ikke i denne almindelige Hjemføgelstid

skulde være villig til i nogen Grad at gjøre godt igjen det Onde, han havde tilføiet dem? Næsten mekanist styrede hun sine Skridt mod det Hus, i hvilket hun vidste, at Hr. Wilson boede, men hun standsede pludselig, da hun ogsaa over hans Port fandt det velbekjendte Tegns, der vidnede om, at Pesten berjede indenfor.

En Jøselse af Fortvivlelse havde nær overvældiget den arme Pige. Overalt herskede jo Døden; hendes Fader, lille Effie, Lægen, — de vare Alle døde. Wilson kjæmpede sandsynligvis med Døden, og sikkerlig skulde ogsaa James falde for det draagne Sværd. En Gysen gjennemfor ved denne Tanke alle hendes Lemmer, og hun begyndte næsten at haabe, at ogsaa hun snart skulde faa dø. Det var et af disse mørke Diebliske, da hun ganske og aldeles syntes at bukke under i Striden.

Med langsomme Skridt vandrede hun mod Hjemmet. Skulde hun maaste bønfaalde Nogen af de Forbigaaende om en Almisse? Hendes Kinder glødede af Smerte og Blufsel ved denne Tanke, men for James's Skyld vilde hun dog ogsaa gjerne underkaste sig denne Ydmygelse. Imidlertid saa hun blandt alle de Forbigaaende Ingen, til hvem hun kunde henvende sig, og Kræfterne svigtede hende i den Grad, at hun ikke formaaede at gaa længere. Udmattet og yderst elendig slæbte hun sig opover Trappen, men standsede forundret i Døren ved Lyden af Archies Røst. Med klar og tydelig Stemme synes han at læse Noget. Hun nærmede sig og kunde snart opfange

Ordene. Hendes Hjerter grebes derved af en underlig Følelse; hun havde aldrig hørt disse Ord før, men følte ganske instinktmæssigt, at de vare taledede af den gode Herre Jesus selv, og hun blev staaende som fastnaglet til Gulvet, medens Archie gjentog: "Sørger ikke for, hvad I skulle æde og drikke; thi efter alt dette søge Hedningerne. — — Eders himmelske Fader ved, at I have alle disse Ting behov. Søger først Guds Rige og hans Retfærdighed, saa skulle alle disse Ting tilfalde Eder." "Frygt ikke, du lille Hjort! thi det er Eders himmelske Fader velbehageligt at give Eder Riget."

Dette var en Læstredrik af den levende Kilde, der styrkede og op-levede Marys Sjæl. Fortvivlelsen blev for et nyt Haab, og da hun kastede et Blik omkring sig, hvilken Forandring var vel ikke indtraadt i den korte Stund, hun havde været ude! Gjennem det aabnede Vindue indstrømmede den friske, svale Aftenvind; en venlig Ild flammede paa Kaminen, foran hvilken Janet stod, ligesom fordem under bedre Dage, og spålede med at tillave et varmt Aftensmaaltid. Det mest forunderlige var dog dette, at den Syges Ansigt havde faaet et helt andet Udtryk; en svag Rødme farvede de nylig saa dødeblege Kinder, medens han med stigende Interesse lyttede til ethvert Ord, som kom over Archie's Læber. Da han blev var Mary, udbrød han med glad Stemme: "Kom, Mary, og lovsyng med os vor Herre Jesus. Han sørger endnu for os."

"Ja, kom og tag dig et godt

Aftensmaaltid", forsatte Janet, "Du er vel næsten halvdød af Hunger og Overanstrengelse."

Archie lagde i det Samme bort sin Bog og udbrød med sin almindelige Munterhed: "Vær nu glad, Mary! Ser du: Vor James skal ikke dø, men leve."

Men istedetfor at deltage i den trestemmige Jubel, sank Mary ned paa en Stol, holdt Hænderne for Ansigtet og græd længe og hjertesligt. Vi kunne dog være forvisse om, at det ikke var Sorgens Taarer.

Syvende Kapitel.

Det varede en Stund, før Mary kunde erholde en klar Forestilling om, hvad der havde tildraget sig i hendes Fraværelse. Janet og Archie taledede i Munden paa hinanden og var saa ivrige i at fortælle, at Mary ikke kunde forstaa Noget. Endelig fik James Anledning til at ytre nogle Ord. Han pegede paa det nye Testamente og sagde:

"Gud være Pris for den Godhed, han har vist mod mig og Mine paa denne Dag! Han har sendt sin egen Tjener for at tale til mig de Ord, hvorefter min Sjæl har længtet, og for at sætte min Fod paa Klippen. Vi var ikke værd en saa stor Naade, og vi kunde ikke tænke Noget i den Retning."

"Hvem har været her?" spurgte Mary, som endnu havde vanskeligt for at fatte den rette Mening.

"Mary", udbrød Archie, "jeg har sagt dig det tyve Gange: Hr. Wishart, Georg Wishart, har selv været her!"

Dg nu begyndte de lidt efter lidt at fortælle, hvad der var hændt. Det var en simpel ligestrem Historie uden noget Under, uagtet den forekom dem som et saadant. Den tro Guds Tjener, som anvendte hele sin Tid i Kjærlighedens Arbejde for Andre, og i hvis Dine den Fattiges Sjæl var ligesaa dyrebare som den Riges, havde hos en af Duncans Naboer hørt om deres Nød, og det var nok til at vække hans Deltagelse. "De ere i Nød og behøve Trøst", tænkte han nu, ligesom da han forlod Ayr for at slynde sig til det hjemløste Dundee. Inden nogle Diebliffe sad han hos James, greb hans Haand og fremholdt for ham Evangeliets rige Trøst for alle arme og besværede Sjæle. "Dg det var ligesaa let at tale med ham, som med dig, Mary", sagde James senere. "Hans Lærdom og Overlegenhed føstes ikke trykkende."

Dette Bidnesbyrd af den ulærde Mands Mund vil ikke forundre os, naar vi betænke, at den inderste Dyrkraft til alle Wissharts Ord og Gjæringer var Guds Kjærlighed, udgydt i hans Hjerte ved den Helligaand. Foruden det, at han af Naturen havde et venligt og kjærligt Sind, lærte han af den Mester, i hvis Skole han gik, at tale med de Trætte i rette Tid, og han lyttede nu med stille Taalmodighed til alle de Tvivl, James fremstillede, til alle de Indvendinger mod Evangelium, hvilke kom baade af Uvidenhed og Bantro. Ligesom Mattens Skygger fly for den opgaende Sol, saaledes veg efterhaanden alle disse Bantroens og Tvivlens Tanker for Guds

Ords overbevisende Magt. Guds Aand var paa en umiskjendelig Maade nær og virkede ved Ordet saaledes, at den Syge i Troen anammede de dyrebare Sandheder, som paa en klar og let fattelig Maade fremstilledes for ham. Byrden faldt fra hans Skuldre, og han følte sig fri og glad i sin Aand, vis om sine Synders Forladelse, ikke ved sine egne Lidelser eller Gjæringer, men alene i Kristi Blod. Fjorend Wisshart fjernede sig, bad han høit med de tre Søstende. Hvor uudsigelig meget havde de ikke nu at takke for og bede om! Han bad, som den Mand, der er vant til at tale mere med Gud end med Mennesker, og for de tre Søstende blev hans Bøn uforglemmelig for Livet.

James havde ikke nævnt et Ord om den legemlige Nød, som hvilede saa tungt over den lille Familie, men det tomme Bærelse og de bleje, magre Ansigter talde tilstrækkeligt derom, og Wisshart rakte dem med glad Hjerte og gavmild Haand Alt, hvad han for Tilfældet eiede. Desuden gav han James det Exemplar af det nye Testamente, hvoraf han nylig havde læst for ham; thi han kjendte vel, hvor vanskeligt det var at erholde et saadant.

Mary lyttede med rørende Opmærksomhed til alle disse Meddelelser og kunde ikke undgaa en Følelse af Savn ved Tanken paa, hvad hun havde tabt ved sin Fraværelse; dog frydede hun sig ved den Glæde, som var bleven hendes Benner til Del.

"Se her, Mary", vedblev James, "her er den dyrebare Bog, Guds

eget hellige Ord! Er det ikke et Under, at vi faa røre ved det og selv læse de salige Ord!"

"Lad mig faa tage den dyrebare Bog i min Haand", bad Mary.ungen, som læser disse Linier, vil af egen Erfaring kunne forstaa, hvad den fattige Pige følte, da hun for første Gang holdt i sin Haand det Ord, som var blevet hende kosteligere og kjærere end Alt paa Jorden. Dag efter Dag havde hun stundt sig hen til Stadsporten for at hente en Sundhedsdrik af den levende Kilde, og se, nu var selve Kilden kommen hjem til hende! Nu skulde hun naarsomhelst faa drikke frit af den. Hun løftede de hellige Blade til sine Læber og kyssede dem.

"Jeg skal læse af den for Eder Alle", udbrød Archie, som for første

Gang i sit Liv var stolt af den Kundskab, han havde faaet i Skolen.

"Jeg kan vel ikke læse flydende", sagde James, "men saasnart jeg bliver frisk igjen, skal jeg ikke slaa mig til Ro, førend jeg kan det, og siden, Mary, skal jeg lære baade dig og Janet."

Janet veglede et frydfuldt Blik med Mary, da hun hørte James med saadan Tillid tale om sin Helbredelse, og hun bemærkede høit: "De første Ord, vi hørte af den velsignede Lærers Mund, Mary, den Dag, du formaaede os til at gaa ud til Stadsporten, var disse: "Sværken Urter eller Plaster kunne helbrede, men dit Ord", og jeg mener, at vi paa en forunderlig Maade have erfaret Sandheden heraf." (Fortsættes).

Et Besøg hos en Zulu-Konge.

Den norske Præst Theodor Kjelland, der har en Broder, som er Missionær i Zulu-Landet i Syd-Afrika, gjorde for nogle Aar siden en Reise derned for at sætte sig nøiere ind i Forholdene paa Missionens Marken. De fornemste Indtryk af denne Reise har han meddelt i nogle interessante "Reiseerindringer", som udkom ifjor i Bergen paa Beyers Forlag. Af dette Skrift meddelte vi i forrige Aargang (se "For Hjemmet" for 1877, Side 551) et lidet Stykke om Zuluernes Religion og Sæder.

Af samme Skrift er ogsaa nedenstaaende Skildring taget.

Ikke langt fra den gamle Station Emathlabani laa Umpandes store Gaard Umomwenqu. Læseren vil maasse ikke undslaa sig for at gjøre Følge med paa et Besøg hos Zulukongen: Ledsaget af et Par af Missionærerne (min Broder og Pastor Gundersen) havde jeg i Zulu Sommeren 17de Januar 1869 den Ære at se Hans Majestæt Kong Umpande. Vi kom ind i Kongegaaden ad den store Port

(Det er en stor Nabning) i det ydre Ringgjærde; at nærme sig Kongegaarden fra nogen anden Kant for at gaa ind i Indhegningen ad en af de mange smaa Sideporte eller smale Nabninger, som findes hist og her i det ydre Gjærde, ansees aldeles stridende mod Etiketten, ja det straffedes tidligere endog med Dødsstraf. Strax indenfor Porten saa vi Zuluytter til begge Sider, men foran os den indre Port og indenfor samme en uhyre cirkelrund aaben Plads, som vi havde at passere tværs over. Pladsen havde en jævn Skræning fra Porten opover. Her i den øverste Del af Pladsen fandtes en særskilt Indhegning for Kvæget og ved Siden af samme en mindre Nabning i Gjærdet, igjennem hvilken vi traadte ind i Iskottloen (Kongekvarteret eller Hoffets Afdeling af Gaarden). Her saa flere store Zuluytter med særskilte Indhegninger med smaa Porte. Vi passerede en hel Del saadanne Indhegninger og Smaaporte, saa at vi ganske løb sur i dem — det var en fuldkommen Labyrinth. En Høvding viste os imidlertid Veien til Kongen. Han befandt sig udenfor sin Hytte, men indenfor en af disse mange Indhegninger. Vi fandt ham syg, lidende af Podagra (?). Han saa paa nogle sorte Tæpper med Hovedet paa en Træstammel (Zuluerne bruge altid lave Træstamler til Hovedpuder) To Stabler af Tæpper støttede hans Knæer paa begge Sider, og over ham havde hans Tjenere opsat som en Slags Baldakin af tørrede Guder, stukne fast paa Træstokke, som vare nedgravede i Jorden. Paa

Hovedet havde han den sædvanlige sorte Ring, der bæres faststøbt til Haaret af alle gifte Zuluer. Høi Pande og skarpe Vine var de eneste Træk, som vi kunde skimte, da han havde Tæppet trukket op over Hagen. Den zuluiske Kongeslæggt udmærker sig forøvrigt ved smukke regelmæssige Ansigtstræk. Den nuværende Konge, Ukwajo, (den første "K" udtalt med smaltende Kliflyd), er saaledes en meget vakker Mand med smukt Ansigt og god Bygning. Han lider desværre allerede af Faderens Sygdom i Benene. I Majestæetens Nærhed maatte vi, overensstemmende med Zulustik, bevæge os med frummet Ryg og hurtigt muligt indtage den fiddende Stilling (fladt ned paa Grunder). Thi at staa ansees for uhøfligt. Han lod os komme nærmere og trykkede vor Haand paa europæisk Vis. Derefter fik min Broder Tilladelse til at oplæse for ham nogle Ord af det nye Testamente. Han valgte Begyndelsen af Bjergprædiken og talte nogle Ord derefter til Kongen, som af og til faldt ind med Bemærkninger, der viste, at han ialfald tilbørlig opfattede Betydningen af det, som sagdes ham. Mærkeligt nok ledede han selv Tælen hen paa de Døde. Døden nævnes ellers ikke i Kongens Gaard. Undskyldende sig med, at hans Sygdom ikke tillod ham at høre mere, afsød han dog snart Samtalen. Høist besynderlig for os Europæere var den Maade, hvorpaa Høvdingerne faldt ind med Bisfaldsord og smigrende Titler, hvergang Kongen havde talt et Ord, saasom: Du har Ret, Fader, Løve, Elefant,

Bajete (uoversætteligt, omtrent det samme som Majestæt) o. s. v. Synet af denne Hedning, som dog skulde være den fornemste Zuluer, liggende paa og mellem sine skidne Zepper under de tørrede Huder, gjorde paa mig et saare nedslaaende Indtryk. Der laa han i sin Elendighed og ventede Døden. Havde han faaet noget Indtryk af Ordet? Havde han nogen Guist af Tro og Haab i sig? Han er, som bekendt, nu vandret bort. Han var ingen Fiende af Missionen. Muligens var det timelige Hensyn, som lod ham indtage denne Holdning. Noget hjertelig Interesse for den viste han dog aldrig, ligesaa lidt som vi har hørt om nogen Forandring i hans Sind og Levetsæt bevirket ved Missionen. Kun syntes de tidligere saa hyppige Dødsstraffe eller Mord skjeldnere i Slutningen af hans Regjering. —

Over Midtsommer, altsaa omtrent ved Jule eller Nytaarstider, afholdes i den Gaard, i hvilken Kongen opholder sig, en stor Nationalfest. Netop under mit første Ophold paa Emathlabatini Stationen fik jeg Anledning til at overvære den første Del af denne halv militære, halv religiøse Feste, som almindelig benævnes "Kongefesten." I de nærmeste Dage før Festen begyndte Krigsfolket at samle sig. Vi saa snart de fleste Høider omkring Dalen vrinkle af Troppesafdelinger. I Zululandet er der almindelig Bærnepligt, og hver Soldat tilhører et Regiment, der dannes af hans Aldersklasse over det hele Land. Omtrent hvert 3die Aar samles alle Unggutter i

16 til 19 Aars Alderen til et nyt Regiment, som da faar sit særegne Navn og bygger sig en Militærgaard af samme Navn paa et af Kongen dertil anvist Sted i Landet. Hvert Regiment har sin eieendommelige Mundering bestaaende enten i en særegen Hovedprydelse eller i en særegen Farve paa Skjoldet. Et Regiment var især kjendeligt paa en Slags Krone eller Krands af Skindlapper, som de til samme hørende Soldater bar paa Hovedet.

Den anden Festdag indtraf paa en Søndag, og jeg havde saaledes ikke Anledning til at iagttage, hvad der foregik paa denne Dag. Den første Dag derimod, Lørdagen, indfandt vi os i Kongegaarden og fik der en særdeles god Plads paa Stilladsset foran et lidet Hus, som Missionærerne Leisegang og Gundersen netop var ifærd med at bygge for Kongen oppe i Kongekvarteret. Herfra kunde vi overse hele den cirkelrunde, aabne Plads indenfor det indre Ringgærde. Umiddelbart efter vor Ankomst marscherede et Regiment i brede Kolonner ind paa Pladsen. Her udførte de, allesammen vendte mod Kongekvarteret, et Slags Krigsdands, idet de, hoppende og springende, soingende sine Stofke og syngende, bevægede sig frem og tilbage. Deres Mundering bestod hovedsagelig i Kohaler, som under denne Dands (— den lignede ofte en vild Bersærergang) naturligtvis kom i den livligste Bevægelse. Skjønt Munderingen tydeligtvis sigtede til at gjøre Soldaterne saa meget lig vilde Dyr, altsaa saa trygtelige som muligt, og skjønt

deres ensformige Strig slet ikke var hyggelige, gjorde dog det Hele et vist komisk Indtryk. Dette første Regiment traf sig derpaa tilbage, og ind marscherede nu et andet ditto uden Vaaben, men bærende grønne Grene over sit Hoved. Ogsaa disse havde sit eendommelige Løsen, som de, syngende i Takt, idelig gjentog. De grønne Grene stak de fast i et cirkelrundt Gjærde, som besandt sig i den øverste Del af Pladsen indenfor Kvægets Indbegning, og dette Gjærde forvandlede saaledes til en Løvhytte, idet de grønne Grene overfløede den lille runde Plads indenfor Gjærdet. Ikke langt fra denne Løvhytte opstables et Baal af Brænde. Ogsaa dette Regiment traf sig tilbage, og strax derefter kom nogle Mænd drivende en sort Ko foran sig. Efter Køen og Driverne fulgte en Afdeling Zuluer, som dannede en firkantet Figur, derefter 2 a 3 dansende gamle Koner og endelig en større Troppes afdeling, som marscherede frem i en Halvcirkel. Da de samtlige var komne i Orden indenfor den indre Ring, istemte de den egentlige Kongesang, en i Begyndelsen høitidelig og gribende Korsang, som dog snart dels ved den idelige Gjentagelse af de samme Toner, dels ved de i regelmæssige Mellemrum indfaldende, summende og hvislende Lyd, hvormed Zuluerne udstyrer sin Korsang dels ved Stokkeslagenes Spinen gennem Luften, idet Alle slog Takt til sin Sang, tabte sin Høitidelighed og fik et monotont vildt Bræg. Midt under Sangen styrkede den første firkantede Afdeling sig over den sorte Ko, som

nu blev bogstavelig knust under en sort Masse af Zuluer. Denne Ko, som er bestemt til den store Dspring, maa nemlig ikke dræbes med noget Redskab af Jern, men kun ved Haandens Kraft. Arbeidet var snart udført, og nu saa man dem, som havde udført det, slæbe Køen op imod og ind i Kvægets Indbegning. Samtidig drog et Dyr, bestaaende af Kongens Offerpræst og et Følge, som bar forskellige hemmelige Gjenstande (formentlig Medicamenter, hvormed Offerdyrets Indvolde skulde blandes), ud fra Kongekvarteret. Begge Dyr mødtes ved Løvhytten, indenfor hvilken der foregik hemmelige, for Uindviede utilgængelige Ting. — Her afbrødes Skuespillet for os, idet nemlig et Bud meldte, at to Regimente var komne i Slagsmaal strax i Nærheden af Stationen. Da den ene af Missionærene havde efterladt sin Hustru alene paa Stationen, var dette ikke nogen behagelig Tidende; der var nemlig al Sandsynlighed for, at dels flygtende dels forfølgende Zuluer havde trængt sig ind i Husene. Dette viste sig ogsaa at være Tilfældet; dog var ingen egentlig Ulykke derved forebødt. Derimod efterlod de Kjøpende sig en hel Del Saarede og Lamslaaede, som Missionærene, tildels med Lygter, i Nattens Mørke fik opsoget og samlet paa Stationen og derefter pleiede paa det Bedste. Her var flygtelige Skrammer at se mest efter Stokkeslag, men enkeltvis ogsaa tilføjet ved Kniv eller andet skjærende Instrument. Spyd maatte Zuluerne ikke bære ved denne Fest. En stor Del af Sø-

dagen blev optaget af at tilse de Saarede. Allerede Onsdag var de fleste, takket være sin kraftige Julunatur, saavidt raske, at de kunde forlade Stationen.

For Missionsgjerningen har denne Station en særlig Betydning derved, at man fra samme har Anledning til at virke iblandt "de Store" i Landet. Maa man nu end ogsaa her gjøre den Erfaring, "at ikke mange Mægtige, ikke mange Fornemme ere faldte" (1 Kor. 1, 26), saa har man dog ogsaa her erfaret, at Guds Ord kommer ikke tomt tilbage, og i alle Fald tør man ikke miskjende Betydningen af, at vor Mission netop ved denne Station er traadt i et Nabostabsforhold til selve Kongegaardene (hvoraf der findes flere i denne Dal) og er saa at sige repræsenteret ved Hoffet. En saadan Nærhed til

Kongen og de Store medfører rigtignok ogsaa særegne Banfeligheder for den paa Gmahlbatini virkende Missionær og stiller store Fordringer til hans Taft og Konduite. Missionær Leisegang har i flere Aar med Dygtighed varetaget denne Stilling. Det maa beklages, at han ikke er funden villig til at blive paa denne sin Post*), om vi end tror, at Missionær Gundersen med sin anerkjendte Dygtighed i at omgaacs Zuluerne og med sin tidligere netop paa samme Station vundne Erfaring vil være den rette Mand til at udfylde Leisegangs Plads, saaledes som nu er bestemt.

*) Pastor Leisegang har tænkt at oprette en Lærerskole i Natal-Kolonien for Uddannelse af indfødte Lærere for vor Mission.

Paa Jagt i de norske Fjelde.

(Af J. A. Friis)

I.

Heimdalen.

Tredie Dag efter vor Ankomst til Aakreboden var det Godveir, og vi drog videre til Heimdalsøset. Her fik vi godt Logis i en Fiskebod, som tilhørte en gammel Hædersmand af en Renjæger, Svend Bjelstad fra Hedalen. Saavidt jeg ved, er han for flere Aar siden reist til Amerika.

Sjønt Svend allerede var en gammel, graahaaret Mand, gif han

dog endnu saa rankt og raskt som Nogen. Han var sine 3 Alen høj og maa i sin bedste Ungdom have været en usædvanlig stærk og rask Mand. Hans Ansigtstræk vare ædle, og der var i hele hans Opførsel en vis Ro, Værdighed og Overlegenhed i Sammenligning med de øvrige Bønder, som jeg paa Turen traf sammen med.

Jeg vidste ikke dengang, at han eller Dødsidderne paa Gaarden Bjelstad virkelig ogsaa nedstammede fra

en gammel adelig Slægt, og at hans Forfædre boede paa Bjølstaad for omtrent 700 Aar siden.

Paa Kong Sverres Tid fandtes der, som bekendt, 3 adelige Slægter i Baagebygden, nemlig Eldjarn paa Valdbjork, Bratt paa Bjølstaad og Gjæsling paa Sandbo (egentlig Sundbu). De mægtigste Slægter i Bygden vide endnu, at de nedstamme fra en af disse. Bratterne paa Bjølstaad og Eldjarnerne skulle have været høie og svære Folk, at dømme efter gamle Rustninger, som endnu findes. "Hervaa tyder ogsaa deres Efterkommere", siger Becker, "som endnu findes paa Gaardene Bjølstaad, Haagenstaad, Tolstaad, nedre Kvarberg og Tofte i Læsø." Gjæslingerne paa Sandbo skulle derimod have været smaa, men herdebrede og stærke Folk.

Heimdalen har sin egen Historie.

Heimdalsvandet med Omgivelser eller en Strækning af omtrent 5 Kvadratfjerdinger har tilhørt Gaarden Sandbo saa langt tilbage i Tiden, som Dypiddernes Historie gaar. En af Stamsfødrene, Jøer Gjæsling, fik nemlig Gavebrev paa samme af Kong Sverre, hvilket blev bekræftet flere Gange senere af de efterfølgende Konger lige til Kristian den Femte.

Men endnu før Heimdalen kom under Gaarden Sandbo, skal det med sine Herligheder af Jagt, Fiske og Betesmarker have tilhørt en Ridderfamilie i Balders, og Sagnet om "Ridderspranger" fortæller, hvorledes det gik til, at Heimdalen blev Gjæslingernes Eiendom. Dette Sagn er vistnok fortalt flere andre Steder, men taaler dog maaste

i korte Træk at gjengives ogsaa her:

Der var en Ridder i Balders, som i lang Tid havde ligget i Strid med Sandboridderen. Engang som Sandboridderen ikke var hjemme, tog Baldersridderen Leiligheden iaat, kom med sine Svende over Fjeldet ned til Sandbo og afbrændte Gaarden. Eieren, som strax efter kom hjem, samlede stieblikkelig endel Folk og satte efter Valdersen. Denne havde om Natten taget Kvarter paa en Sæter, som hedder Fuglesæteren, og udstillet Bagter rundt omkring. Sandboridderen og hans Folk red hele Natten gennem, og da han mod Dagningen nærmede sig Sæteren, lod han sine Folk afhugge smaa Birkeræer og holde disse foran sig og Hestene. I Begyndelsen mærkede Bagterne ikke Uraad, men da de til Slut tydeligt syntes, at Birkestoven bevægede sig og kom nærmere, gjorde de Anstrig. Dog nu var det for silde. Sandboingerne faldt over Balderserne og huggede dem ned, saa samtlige bleve paa Balpladsen saa nær som Baldersridderen selv og hans Baabendrager. Disse undkom tilbest og troede sig allerede reddede, da de pludselig stødte paa Elven Sjøa, som med ubødig Vilddhed styrter sig stummende ned mellem bratte Klippevægge. Fortvivlet standser Baldersridderen ved en Kløft, som tværsover vistnok ikke er mere end 3 Alen bred, men Stranden paa modsatte Side er høi og Klippevæggen aldeles glat. Dog de efterfølgende Fiender give ham intet Valg; han hopper af Hesten, sætter i fuld Rustning tilsprang over

Gabet og er saa heldig at faa Fodfæste paa den modsatte Side af dette Svælg, som endnu den Dag i Dag hedder "Ridderspranget." Baabendrageren springer efter, men tumler tilbage igjen og styrter redningsløs i Afgrunden til Skræf og Advarsel for Enhver, der vilde forsøge Spranget. Valdersridderen undkom, men maatte senere afstaa Heimdalsbåndet til Gjæstingerne, og det har siden i 700 Aar til hørt Gaarden Sandbo, indtil det skam at fortælle, for nogle Aar siden blev solgt til en Engestemand for en Spotpris af saa eller saa mange hundrede Sveciedaler.

At Jagten paa Heimdalsfjeldene i gamle Dage har haft ganske anden Betydning end nu for Tiden, og at Antallet af Rensdyr har været mangedobbelt større end nu synes klart efter Skøning, som i sin Beskrivelse af nordre Gudbrandsdalen fra 1775 fortæller, "at Heimdalen udmærker sig ved de fedeste Græsgange i Fjeldene og den bedste Jagt efter Rensdyr.

Om Høsten, siger han, samle Rensdyrene sig her i store Flokke, bestaaende af 2, 3 til 4000 i hver Flok, af hvilke en Skytter paa en Dag kan skyde 20 Stykker og flere.

Dette gaar til paa følgende Maa-
de: Enhver Rensdyrflok har sin Anfører, som ved Slagsmaal med andre Bukke har tilkæmpet sig Overherredømmet. Denne kaldes Hallsbukken eller "Hallaren", hvilken har indjaget de andre Bukke den Frygt, at naar den nyser eller snuser gjennem Næsen, hvilket kan høres paa $\frac{1}{4}$ Mil, da fly de alle tilbage. Denne Hallsbuk søge Jægerne først og fremst at fælde.

Saa snart dette er fæet, og de andre Bukke, af hvilke med Høben kunne følge hundrede, blive var, at "Hallaren" er borte, træde de samtlige frem paa Kamppladsen, hvor de kæmpe med hinanden om den Af dødes Plads. Smidstid skyde Jægerne løs paa Høben og fælde saa mange, de kunne. Flokken forfærdes vel derved og løber afsted, men kun omtrent 100 Skridt; thi den bliver strax standset af Bukkene, hvilke intet andet Støtte eller huste end Kamp, Seier og Bytte. De begynde derfor paany at tumle sig om med hinanden. Jægerne forfølge dem, det hurtigste de kunne. De skyde; Høben slugter paany, men standses igjen, og dette vedbliver saa længe, indtil en af Bukkene bliver Seierherre og med heroisk Mine og Stoltthed træder i den Af dødes Sted, udsat for Efterstræbelse og Døden, som følger ham i Hælene." — — —

Baade i selve Heimdalsbåndet og i Elven, som løber ud af samme, Hinogla, har man fortrinligt Fluesfiske. Orreten bliver indtil 6 Pund stor og er, især i Båndet, saa fed, at den har Fister som den fedeste Sommersild, men det kan lidet nytte at tale mere om Fisket her, da dette, som sagt, nu desværre tilhører en engest Herre.

Svend hørte til de gamle, ædle, nu forsvundne Rensdyrjægere, som altid blot stød Bukke og lod Simlerne gaa i Fred. Han havde sludt mange hundrede Dyr i sit Liv, men aldrig nedladt sig til at skyde "paa Høben" eller paa Slump midt ind i Flokken.

Svend stød kun, naar han havde stillet frem i ordentligt Guld og

kunde fælde det enkelte Dyr. Han var af dem, som dengang endnu holdt paa Flintelaaset imod den nyere Opftadelse med Knaldbætte. Han paastod at have gjort Forsøg med Knaldbættelaas, men fandt, at Riflen med Flintelaas baade taalte mere Krudt og skjød sikrere.

Jeg spurte ham, om han ikke vilde gaa med mig en Dag efter Men op paa Graahø eller Heimdalslø, hvor han naturligvis var omtrent ligesaa godt kjendt som paa sin egen Gaard hjemme i Byden. Hertil var han ikke uvillig, men sørgte mig først, om jeg ikke vilde styde et Skud med hans Flintelaastrifle.

Jeg mente, at det ikke kunde være værdi, da min egen Kongsbergstrifle var sikker, og jeg nok stuide træffe, om vi bare kom paa Hold.

"Ja, dæ kann væl vera dæ", mente Svend, "men du kann no skjote eit Skaat likevæl."

"Na ja, naar du endelig vil, jeg skal styde, saa kan jeg gjerne smælde af et Skud", sagde jeg.

"Ja, men du ska haide paa, saa godt du kann", sagde Svend, "Refle mi æ sikker, naar bære du helde godt paa."

Saa gif han hen og lagde en Torvklump ud paa en Snebrø i omtrent 120 Alens Afstand. Jeg lagde mig ned og skjød, saa det sprudede af Torven.

"Jau", sagde Svend, "du raakte godt, du æ klar te aa skjote, æg ska gjerne gaa me deg i Fjelle ein Dag aa sjaa te, om æg kann faa deg fram paa Dyr, men du ska skjote me mi Refle."

Svend havde aabenbart fun villet overbevise sig om, at jeg forstod

at bruge en Rifle, før han gif med mig. "Han trudde", som han havde ytret for Jvar*), "at like Bykara va so ovane me Reflestjøting, at dæ inkje kunna nytte aa bringe dei inn paa Dyr."

Næste Dag tog vi efter Svends Raad en Baad og roede først straaas over Bandet hen til Skedøla-Given. Derfra gif vi opover mod Graahø. Svend spaaede imidlertid, at der vilde komme Regn, før Dagen var omme; thi, sagde han, "naar Sola blænkje i Steino burti Liaballo i Fjello, so verte dæ Regnvær."

"Du har vel stude mangfoldige Dyr i dine Dage, du Svend?" spurte jeg paa Veien.

"Na ja", mente Svend, "æg ha tje Lal paa dei, men no ha æg væl skaate maange hundre Dyr, ja Baffa meine æg."

"Jeg har hørt fortælle om en Lemvøring, som engang skal have stude 4 Dyr i et Skud; kan det være sandt?"

"Jau, no kann dæ vera sandt, for æg ha sjøl eingang skaate 4 i eit Skaat. Ha os gaatt up i Heimdalslø, so stull æg ha spyt deg Fjekkjen. Dæ va framve ein liten Bekk, som rann utigjønnaa Hallidn. Eg ha stilt inn paa ein stor Døp, men tykte, at Holle va væl druigt. Me (3: medens) æg laag bak ein Stein, etu dei seg (beitede) inn paa meg, so æg inkje va meire hell 80 Skrit fraa dei, aa so hende dæ so veonderle rart,

*) Jvar er en Dølegut, som de tre Kristiania-Herrer (3: Forfatteren og hans 2 Venner Halvor og Harald) have leiet med sig til Hjælp paa Fjeldturen.

at ein 6—7 Dyr gjengo ne te Bekkin for aa driffe. Dar stelte dei seg upp jamstes, affurat so dei voro feige. Wg heldt paa Bogjen aat den næmmaste, aa daa dæ small, stupte to me dæ sama, ein sprang over Bekkin, men kanta paa den are Sia, aa den fjore gjekk me Høpe ei Stond, men so la 'en seg, aa æg skaut 'en upp atte. Men dæ æ infje me alle Refle, En kann skjøte so skarpt. So maa raale minst 4 Losorme (Kugleformer fulde), aa dæ maa infje vera altfor grov Kule hell."

"Hvormange Dyr har du skudt paa en Dag?"

"De meste, æg ha skaate, æ 4 Dyr, ja Bukka meine æg, naar æg infje ve refne, at æg aa ein Valdres eingaang skaut 14 paa ein Dag."

"Hvorledes gif det til?"

"Na, dæ va mest stygt, aa te Slut taatte æg infje um dæ. Dæ æ somme Stan slike rare Botra aa Grope inn i Fjello, at Reinen kan gaa seg faste, hell naar 'en ha gaart inn, so maa 'en gaa ut atte sama Wegen. Her æ ein Botn her i Graahø, som heite "Svarte-grav" — han staar væl afrekna paa Karte dine — men den æ infje den værste. Paa Endin taa Memurutangjen aa Gjendinstunga æ to Stane, som æ værre. No pla somme Skjytare gaa aa gjere ein Reinsnop i maange Da'e for aa sjaa, om 'en infje vil gaa inn. Dæ nytta infje aa gjegne hell stræmje 'en inn, ser du. Slif va dæ me den Valdresen aa meg. Ds gjette ein Høy i Nautgarstindo, som gjekk framfyre ein Botn, som Valdresen kjende, men infje æg,

aa daa 'en gjekk inn, stelde os os fyre Nappingen aa begjvnde aa skjøte. Reinen prøvde fyrt aa komma rusande ut, men so mødte os Høyen, skaut aa streif, so en maatte inn atte. Te meir os skaut, te meir vestræmde vorto Dyr taa Dundren i Fjello. Summe srotto upette Fjellvægg, men rulla ne atte. Dæ va ingjin Raa te aa komma up nokon Stan. Ein svæk Bukk va komme up eit Stykke, men dar sto 'en faste, aa so skaut Valdresen paa 'en, so 'en stupte ne atte. Daa os ha 12 Dyr liggjande, so fa æg te Valdresen, at no kunna dæ vera nuff, aa at os infje kunna raa me meire Kjøt, aa at æg infje vilde skjøte meire. Men Valdresen heldt paa so længje, te en infje ha ei Kule meir, aa endaa so vilde 'en faa skjøte me mi Refle. Nei, ja æg, infje om du bau meg 100 Dale, aa infje ve æg ha Lut i dessa Dyro, du ha skaate, sia æg heldt up. So slepte os ut Dyre, som voro atte; dæ va infje meire hell 7—8 Semle aa Smaabukka, aa daa os kommo inn, der so dei meste laago, va Bekkin, som rann utur Gropen, rau taa Blo."

Men endaa mykje styggare æ dæ summe Stan, so Reinen kan gaa seg faste ut paa ein Bergrygg hell Taange, so 'en infje kan komma utfyre paa nokon Kant. Kjem so Folk te aa skjøt, bli summe Dyr so stræmde, at dei hoppa luft utfyre Bergje aa slaa seg so sund, at dei infje bli te nokon Nytte før Folk."

"Det er stygt at fare saa ilde med saa fredelige og saa nyttige Dyr", sagde jeg.

"Ja, men æg va ong den Gaangen", sagde Svend, "aa sia ba æg aldre prøvd paa aa drøpe dei paa den Maaten."

Medens vi gif op over Skraaningen af Graahø, havde det mere og mere truffet op til Uveir, og da vi naaede en af Høiderne, brød det løst med Torden og Lynild. Vi lagde Bøsserne fra os hen under en stor Helle dels for at bevare dem for Regn, dels fordi det efter Svends Mening var farligt at have dem i Nærheden, da "Staale drog Tora te seg." Selv sandt vi Ly under en Berghammer, hvorfra vi havde Udsigt over endel store Snebræer i Nordvest.

"Fins dæ no Rein herikring, saa hjem 'en snart paa Beina", sagde Svend. "Om en ligg, so reise 'en seg, naar Tora slaar, aa gaar 'en role, so tel 'en te aa rekkja, helst ut paa ei Snøfonn."

Vi fik virkelig ogsaa strag efter Syn for Sagen eller se et Bevis paa Rigtigheden af Svends Bemærkning. Noget Sort viste sig paa en Snebræ en halv Mils Wei fra os, og ved at se efter med Riferten skjelnede vi 5 Dyr, som gif rasst hen over Snefonnen.

"Dæ nytta inkje aa gaa ette dessa Dyrre idag", forklarede Svend; "no gje dei seg inkje i Ro, før det hjem ut paa ein Storbæ anten paa Blaa fjærnsbøgda hell paa Steinstogonuten. Os kan lifesogodt gaa heim atte idag. Imorges bli dæ nos Govær atte."

"Hvorfor tror du det?"

"Jau, Tora slo rettsølis, aa daa bli dæ høre Bygevær, men slaar ho rangsølis, bli dæ alti Traavær,

anten dæ no æ Turke hell Regnvær."

Paa Hjemveien gif vi langsmed Skedøla-Elven, som kommer fra nogle smaa Kjørn, hvori der findes en Mængde Ørret, men Ingen pleier nogensinde fiske der, undtagen Fiskejoen, og strag efterat vi havde forladt det sidste, slog ogsaa en Fiskejo ned i samme og kom op igjen med en temmelig stor Ørret i Klørne. Idet den fløi over mig, sendte jeg den en Ladning Smaabaal fra mit Dobbeltløb, og kjønt den var temmelig høit oppe, rimeligvis 80—100 Alen, blev den dog saa forfjamsket af Susen af Haglene — maaste nogle ogsaa slog den svagt i Kroppen og Vingerne — at den slap Ørreten, som endnu ikke var død, men sprællede i Myren, hvor den faldt ned. Maaste Fiskejoen troede, at det var Ørreten, som bed den i Benene, da den saa pludselig slap Toget; thi den fløi tilspjeladende meget forstrækket afsted.

"Paa denna Maaten ha æg aldri fiska før", sagde Svend, som tog Ørreten, der var paa omtrent 3 Mærker, og puttede den i Jagtvæsten.

Langs Skedøla og flere Steder omkring Heimdalsvandet findes ypperligt Kjøpelænde, men det kan lidet nytte at omtale samme, da det nu er privat engelsk Eiendom.

II.

Fra Heimdalen til Divandet.

Næste Dag drog Ivar og jeg fra Heimdals-Øset. Vi gif imellem Østho og Øskampen forbi Mærravikbalsens Fælger, langs Bredden af Ralfjorden og kom om

Afstenen til Sibas-Oset, hvor der er opført flere Fiskeboder, tilhørende Folk i Skabo.

En af disse, der var ny og udmærkede sig fremfor alle andre, jeg saa paa hele Luren, blev vi velvillig indrømmede Logis. Stuen havde to Binduer og tre Senge.

Da vi kom, satte jeg Dobbeltløbet fra mig op imod en stor Sten udenfor Bodens. Svar slængte en Badsæk saa usofsigtigt ned af Hesten, at den tumlede ind paa Bøssen og rev denne overende. Den ene Hane, som efter Skif og Brug dengang laa i Ro paa Hæstet, stødte imod en Sten, og skudte det gif af. Hesten svat til, slængte Kløven af og for afsted, men et Held var det, at ikke større Ulykke skede. Siden den Tid gif vi altid med Hænerne i Halvspænd.

Her kunde det nok være værdt at opholde sig en fjorten Dages Tid af August Maaned paa Fiske, Rype- og Renjagt; thi her er god Anledning til alle tre Dele. Men man gjør Ret i først at betinge sig Logis hos Fiskebodens Eier og dermed ogsaa Tilladelse til at fiske og at benytte en af hans Vaade. Rype- og Renjagten er endnu fri for enhver norst Mand. Da der ved Mærravikbalsen altid pleier at ligge en Fædrift, kan man derfra saa Mælk og Gløde.

Efter en Prøvetur paa Vandet kom jeg til det Resultat, at gaa Fluor den Sommer fremfor alle andre faldt i Vinsters-Ørretens Smag. Det kunde næsten ikke nytte at bruge andre, og da jeg kun havde et Par af den Sort, maatte jeg næste Dag tilfjelds for at flyde et Par Fjeldryper, hvis

Sommerfjer netop havde den rette, af Ørretens yndede askegraa Farve. Med Fluor, gjorde af disse, hændte det, at jeg flere Gange fik Tvebid af Ørret paa 3 Pund.

En Aften sent kom der i hurt og koldt Regnveir en usselt flædt, gammel Kall ind i Stuen og bad om Hus for Natten. Dette blev ham villig indrømmet og dertil endda et "Purkeskind" til at have under sig paa Jordgulvet foran Peisen.

Gamlingen havde gaaet langs Elven og fisket endel Kjø, som han bar i en Næverstraffe. Han var naturligvis aldeles gennemvaad, dels af at vade i Elven, dels af Regnet, men der var ikke Tale om for ham at have nogetslags Skifte med sig. Da vi lagde os, og han ligeledes havde lagt sig ned paa Skindet, spekulerede og smaafnaktede han med sig selv om, enten han skulde vrænge Strømperne af sig og hænge dem op til Tørring eller beholde dem paa og lade dem tørre paa Benene ved at stikke disse halvt op i Peisen. Han blev til Slutning enig med sig selv om, at det var sikrest at beholde dem paa, for at de ikke skulde krympe, naar han hængte dem op til Tørring. Gamlingen maatte have et vidunderlig hærdet Skind, siden han ikke frygtede for at lægge sig til at sove paa Gulvet i vaade Klæder og vaade Strømper, uden at have noget over sig. Jeg stod op igjen og gif ganske skiltiende hen til ham med en passelig Dosis Rognak; thi, tænkte jeg, skal nogenfinde dette Stof blive anvendt paa sin rette Plads, saa maa det

vel være her i dette Tilfælde i den gamle Fisters Mave.

Han stod op om Morgenen uden mindste Spor af Forkjølelse eller Snue.

Da jeg næste Dag kom hjem fra Kalfjorden med et Par Bismerpund Ørret i Baaden, saa jeg nede ved Stranden foran Fiskeboderne to Fremmede, som ikke hørte til Bodernes Befolkning. Jeg ventede ts af Kompagniet, og da jeg kom nærmere, salutede de med sine Bøsser. Jeg greb da ogsaa min, svarede med to Stud, spingede Hat-ten og raabte tre Gange Hurra.

Glad blev jeg ved at se Halvor og Harald, som netop vare ankomne, og glad blev Diana (— Jagthunden) ved ligeledes at se sine gamle Bekjendte Chasfeur og Pan. Vi gjorde flere Ture efter Ren, dels paa Marstenhø og Langsuffjel det, dels paa Skaget, men ingen af os var saa heldig at fnyde nogen.

Paa Langsuffjeldet gif vi en Dag efter Ivars Anvisning hen paa nogle Steder, hvor der ofte skulde gaa Storbukke alene om Sommeren. Vi saa ogsaa tydelig Mærker efter, at en eller flere Storbukke havde haft Tilhold der; thi Sporrene vare mange og tætte baade frem og tilbage, op og ned, i Ly af nogle bratte Fjeldvægge, hvor netop det Slags Sommergræs fandtes, som Renen liker. Men de vare, heldigvis for dem, ikke hjemme, da vi kom for at aflægge dem Bist. Sagen er nemlig den, at lige Storbukke, som hele Sommeren gaa alene paa affides liggende Steder, vistnok kunne gaa ganske rolig flere Dage næsten paa

samme Plet, men saa tage de sig pludselig en vakkert Dag en Tur rundt omkring i Trakten for at "vinde" eller "veire", om der skulde være nogen Fare paa Færde, maaske ogsaa for at faa sig en Motion (i: Bevægelse). Mærkes Intet, vende de i Regelen tilbage til samme ensomme Opholdssted og leve rolig der indtil Begyndelsen af September. Men da begynder de at blive urolige og længes efter Selskab. Saa stryge de affted, fede, modige og med fuldt udvilede, stolte Horn, til bekjendte Højsfjeldstrakter, hvor Simleslokkene pleie at holde til, og den vildeste Kamp opstaar nu ofte mellem de bedste Kamerater.

Paa Nedturen fra Langsuffjeldet stødte vi i Skaadden paa fire Dyr, men dette stede saa uventet, at vi i Bestypellen ikke fik Rislerne saa hurtigt ud, af Hylstrene, at vi kom til at fnyde. En anden Dag kom vi aldeles uventet frem paa tre Bukke paa Busen. Vi "forgift" os, som det heder; thi Dyrene fik Die paa os i samme Dieblif, som vi fik Die paa dem, og satte tilsvøms over Sandvands-Djet.

Ivar fortalte, at en Skaboing engang havde stude en stor Buk tværs over Sandvands-Djet, som vel kan være omtrent 400—500 Alen bredt. Han havde fulgt den hele Dagen uden at komme den paa Hold. Endelig havde den svømmet over Djet og stod roligt paa den anden Bred, da Skaboingen kom ned til Stranden paa den modsatte Side. Ugerlig over ikke at kunne forsøge den længer, lagde han til Rinden, holdt med grovt Korn øverst i Rygraden og

stjød. Buxten faldt, og næste Dag fik han Baad og hentede den. —

Uf Ryppe kunde vi flyde omtrent saa mange, vi vilde. De fandtes ganste i Nærheden af Fiskebøden, men fornemmelig paa Tangen mellem Øvand og Indvand, langs Sandvand, især paa nordre Side, og langs Bjørnhølene, især paa søndre Side. Ogsaa paa Buxen var ret godt Rypælænde. Ligeledes findes fortrinligt Rypælænde langs Strømvand, især paa nordre Side. Det bedste og behageligste Rypælænde findes dog maaste paa Reiserflyen. Der er et lidet Fjeld, kaldet "Reiseren", og i Øst for dette findes en jævn Slette med Bidje- og Enerkrat. Det kan hændes, at her i et godt Rypeaar kan findes 15—20 Rypefuld, og da vil Jagten her kunne være, om ikke en keiserlig, saa dog en kongelig Fornøjelse.

Dobbeltbekkafinen klækker hist og her omkring Vintervandene. Saaledes fandt vi en Dag et Ruld paa 7 Stykker samlet tæt sammen ved SandvandsØset.

Om Vinteren holde Rypperne især til i Langsudalen, hvor der findes store Strækninger af saa høit Bidjefjær, at hele Buxsaper kunne forsvinde i dem. Skaboingerne ligge derfor paa Rypeveide her om Vinteren, og det har oftere hændt, at en Mand paa en Dag har fanget indtil 10 Tyloter.

Medens Kompagniet opholdt sig ved Vintervandene, var jeg nødt til oftere at fungere som Fisker, end jeg havde lyst til. Ingen af de Øvrige forstod sig nemlig det mindste paa denne Kunst. Harald paatog sig, at røge Ørreten, og

dette gjorde han, som Alt, hvad han paatager sig at udføre, med en sjelden Omhu, Grundighed og Udholdenhed. Naar den Ting stod paa, havde han Tilhold i en liden ødestaaende Fiskebød. Ingen fik komme ind, men selv blev han undertiden nødt til at komme ud for at trække frisk Luft, især engang, da en af Kompagniet havde listet sig op paa Taget og lagt en Helle over Storstensspiben, saaledes at Røgen slog ned, og Harald tilslut begyndte at blive ligesaa indrøgt som Ørreten.

Flere Gange drog vi afsted samtidig paa Jagt og paa Fiske. Fra Baaden kunde jeg da stadig holde Die med Jægerne, som gik langs Skraaningerne ned imod Indsøerne. Jeg kunde se Rypperne flyve op, derpaa Krudtrøgen, saa Ryppen faldt og saa endelig høre Knaldet. Var jeg ganste i Nærheden, eller saa jeg en Flok kaste sig ned paa Steder, hvor Jægerne neppe vilde finde dem, kunde det hændes, at ogsaa jeg gik iland med Diana og Bøssen, som jeg havde med mig i Baaden, og deltog en Stund i Jagten, ikke mindst til Dianas Tilfredshed. Men uagtet hun naturligvis langt foretrak Jagten for den passive Deltagelse i Fiskeriet, var hun dog sin egen Herre saa tro, at hun ikke forsøgte at blive igjen hos sine Kamerater Chasseur og Pan paa Jagtmarken, men uden Bakken eller Tvivl fulgte med mig igjen i Baaden, naar jeg atter gik ombord.

Efter 8 Dages Ophold, efterat Harald havde røget og spist Fjeldørret saaledes, at han var fjed af begge Dele, efterat Halvor havde

flaaet en hel Del Fugle og fauset Skindene ind med Gift, (— de flulde nok udstoppes —), ikke uden Fare for, at ogsaa vi kunde have faaet i os noget af denne Smurning, som han satte efter sig baade hist og her, efterat jeg havde fiske bort eller foræret bort en stor Del af mine Fluere og studt bort til maals alle Haralds Kugler, drog vi en vakker Dag nedover igjen til Skabo.

Paa Veien langs Vinsterelven gaar man over en stor, aaben Vidde. Her er godt Kypelænde, og

midt paa Bidden rager op en Haug, som heder "Baagthaugen." I gamle Dage, da Kvensflokkene vare langt talrigere end nu, skal de have haft sin Bei forbi denne Haug, naar de kom enten vesten eller østenfra og satte over Dalsfjæret, hvori Vinsteren løber. Skytterne pleiede derfor at lægge sig fore her og vente, medens Andre jagede andetsteds.

Nu kunde man visseelig blive liggende her i Ugevis uden at faa se et eneste Dyr.

En Søfægtning i det Stille Hav i Mæret 1877.

En af de Revolutioner, der i de sydamerikanske Republikker ere ligesaa hyppige som Jordstjælv, har for nogle Maaneder siden givet Anledning til en Kamp mellem to upantsrede engelske Skibe og et peruanskt Taarnskib.

En forbenværende peruanskt Finansminister Don Nicolaus de Pielolas, der et Par Gange forgjæves havde forsøgt at omstyrte Regjeringen, besluttede at løbe sin Bei med et Pantserflib og valgte hertil det med 4—5 Tommers Jern pantsrede Taarnskib "Huascar", der er bygget i England og bevæbnet med 2 trehundrede pundige Kanoner i Taarnet foruden med 2 fyrgetyvpundinge staaende ubeskyttede paa Dækket. Chesen for Skibet blev hurtigt vunden, og ligesom Mæsen af den øvrige peruanskt Flaade

dampede "Huascar" ud fra Landet og løb for hurtigt til at kunne blive indhentet. En fjorten Dages Tid senere, i Slutningen af Mai, løb "Huascar" ind til Byen Pisagua og sendte Folk iland for at bemægtige sig Havnen, hvilket først lykkedes efter en Fægtning, i hvilken flere af Regjeringens Tropper bleve saarede og dræbte. Imidlertid kom Regjeringseskadren, bestaaende af en Pantserfregat, en Korvet og en Kanonbaad til og aabnede Ilden paa Rebellskibet, der efter en varm Fægtning imidlertid benyttede sig af Mørket til at flygte. Der fortælles nu, at "Huascar" har entret et engelskt Dampflib og overhovedet staaet engelske Interesser, men herom er der ikke tilstrækkelig Klarhed; nok er det, den i det stille Hav kommanderen

de engelske Admiral de Horsaey, der har sit Flag vaiende ombord i "Shah", angreb "Huascar" den 29de Mai med sit Flagskib og Skibet "Amethyst." "Shah" er en stor, med enkelte pantserbrydende Kanoner foruden mindre Skytts bevæbnet, meget hurtig, upantsret Fregat, der er forsynet med whiteheadste Torpedoer, og "Amethyst" er et mindre, ligeledes upantsret Skib. "Huascar" blev tvungen til at løbe ind paa peruansk Søterritorium, hvor Rebelstibet traf Regjeringseskadren, og de to stridende Parter synes her at have glemt sine indre Stridigheder og truffet den originale Beslutning at angribe Englænderne, der havde tilføjet det peruanske Flag den Tort at jage Rebelstibet i Armene paa Regjeringseskadren. Dennes Chef var dog saa fornuftig, inden han erklærede Englænderne Krig, at spørge sig for i Lima, hvad han skulde gjøre, og ihvorvel man her paa ingen Maade blev glad over den engelske Admirals Indblanding i, hvad der kaldes Landets indre Anliggender, svarede man dog den peruanske Admiral, at det ikke var værdt at aabne Fiendtlighederne. Først da opfordrede han "Huascar" til at overgive sig, og Skibet halede sit Flag ned, som det paaftaaes af Frygt for "Shah". Times forlangte nyere Forklaring om hele denne Historie og var overhovedet ikke tilfreds med Admiral de Horsaey's Indblanding; thi skulde England saaledes gribe ind overalt, vilde det aldrig have Fred.

Om selve Søkampen meddeles følgende: Da "Shah" og "Amet-

hyst" temmelig tæt under Land nærmede sig "Huascar", affyrede det engelske Admiralskib et Skud, forat Rebelstibet skulde lægge bi. En engelsk Løitnant roede ombord i "Huascar" for at opfordre Chefen til at overgive sig og hale Flaget ned, hvis han ikke vilde skades isænk. Den afdankede peruanske Finantsminister, der stadig var ombord i "Huascar", anmodede Løitnanten om at melde Admiralen, at Flaget ikke blev strøget, og at "Huascar" vilde forsvare sig til det Yderste. Paa 900 Alens Afstand aabnede nu "Shah" Ilden, og et af de første Skud ramte Flaget paa "Huascar", der rækket svarede med sine store Kanoner. "Amethyst" vilde nu bestyde "Huascar" langskibs, hvilket blev undgaaet; "Shah" vedblev at fyre, og snart var "Huascars" Dæk feiet rent med Undtagelse af Skorsten, Taarn og Masten; Baadene, Stryreapparatet og Ankrene bleve beskadigede; en Granat fra "Amethyst" sprang i en Taarnport, hvorved flere Folk bleve saarede og en Mand dræbt. "Huascar" prøvede nu paa at løbe "Shah" ned med sit Bædderapparat, men den engelske Fregat var for hurtig og blev for godt manøvreret, til at dette kunde ske. En Kuglesproite fra et af "Shah"s Mærk gjorde stor Ødelæggelse paa Taarnstibets Dæk, og et Par Granater sloge et Par Tommer dybe Mærker i "Huascar"s Taarnpanser. Atter søgte Rebelstibet at løbe vegevis "Shah" og "Amethyst" ned, men forgæves, og tilsidst bestadigede en Granat fra "Amethyst", Rebelstibets Taarn saa stærkt, at Chefen ansaa det for

fløgeft at søge tæt ind under Land. Et natligt Angreb af engelske Torpedobaade var "Huascar" saa heldig at undgaa ved (hjulpet af Mørket og det høie Land) at flygte itide uden at blive bemærket af Englænderne.

Ifølge en Efterretning til Daily News, der uden Tvivl skyldes en Officer ombord i "Shah", blev Kampen vanskeliggjort for dette Skib paa Grund af nogle Skjær; thi medens den store, engelske Fregat stak 27 Fod, stak Rebelstibet kun 14 Fod. Kampen førtes som oftest paa temmelig lang Afstand, femten hundrede til tre tusinde Alen, og det var vanskeligt at bedømme Afstanden paa Grund af det høie Land, der var saa nær ved. Ikke en eneste af "Huascar"s Projektiler traf "Shah"s Skrog, kun Rejsningen led ubetydelig Skade. Det omtales, at "Shah"

sendte en whiteheadsk Torpedo—den første der uden Tvivl er sendt afsted i fiendeligt Siemed—afsted mod Pantserstibet, men at Torpedoen, der kun løb ni Knob, ikke naaede "Huascar", der løb elleve Knob. Om Aftenen sendte Englænderen baade en Torpedobaad med whiteheadsk Torpedo og en Torpedobaad med Stangtorpedo ind efter Rebelstibet, men dette var allerede borte. De to engelske Skibe seilede derpaa efter "Huascar", men løb feil af Skibet og fik først opad Dagen at vide, at Rebelstibet var løbet ind til Zanique. Da to Torpedobaade om Aftenen vare undervejs forat ødelægge "Huascar", underrettede en Handelsdamper den kommanderende Officer om, at Rebelstibet havde at overgive sig til den peruanske Regjeringseskadre, og at baade Finantsministeren og Skibets Besætning var bleve tagne tilfange.

Gindueren Brindelbund.

I det hedenste Ostindien gives der omtrent en Million Tiggermunke; de drage gjennem Landet fra Sted til Sted, og det stakkels bedaarede Folk, der tror, at de staa i stor Gunst hos Afguderne, giver dem villig Gaver. En af disse omstreifende, betlende Hellige var Brindelbund. I hele sexti Aar havde han været paa Vandring, og ligesaa længe havde hans Liv været et Liv i Syndens

Tjeneste. Han var en saakaldt Byragi, det er en særdeles agtet Klasse af Hinduhellige; deres Tilhængere paastaa, at de have undertrykt alle sine Lidenslæber, og dog ere de, som næsten alle Hedninger, de elendigste Slaver af sine Lidenslæber. Paa en af sine Tiggerreiser kom Brindelbund til Kutta paa den vestlige Bred af Hooghly, 75 engelske Mile nordfor Kalkutta. Der havde

just forsamlet sig et stort Antal Hinduer, for hvem Missionær Chamberlain forkyndte Guds Ord. Da Brindelbund vilde gaa forbi dem, blev han staaende og hørte opmærksom paa, hvad den hvide Mand talte. Og han hørte ikke blot, han tog sig ogsaa Orde- ne til Hjerte; man saa ham græde under Prædikenen. Om Aftenen kom han til Chamberlain og sagde: "Jeg har i maage Aar dra- fra det ene hellige Sted til det andet og søgt efter Nogen, der kunde være min Blomst værdig (med Ordet Blomst betegner Hinduen sit Hjerte). Jeg har været hos Juggernaut (3: en fæl Afgud) men der saa jeg kun et Stykke Træ, og dette fandt jeg ikke værdigt; men idag har jeg fundet En, der er værdig, og han skal have min Blomst. Jeg har hørt Jesum Kristus; han er min Blomst værdig." Den gamle Hed- ning var lykkelig over at have fundet Herren; han overgav sig ganske og aldeles til ham, og al- drig mere har han unddraget ham sit Hjerte. Han blev meget snart bekendt blandt Hinduerne for sin Tro i at udbrede den kristelige Sandhed. Fra Morgen til Aften gif han omkring blandt Hedningerne og fortalte dem om Verdens Frelser og forelæste dem Guds Ord. "Hvem Anden", pleiede han da at sige, "have I nødig, uden ham, som jeg har fundet?"

Da han allerede var rykket langt hen i Aarene dengang, da han blev Kristen, saa indfandt Alderens Skrøbeligheder sig hos ham ikke længe efter hans Daab. Han lod sig ikke derved afholde fra at gaa

omkring til Hedningerne. Naar man sagde til ham, at han gjorde bedre i at være hjemme, saa svarede han: "Hvad lever jeg da for?" Var han frisk, saa stode han ikke milelange Veie, da drog han ud med sine Traktater, som han uddelte blandt Hinduerne. Ofte gif han paa en Dag tyve til tredive engelske Mile tilfods, og om Aftenen satte han sig endnu ned blandt Folkene og taledede indtil Midnat med dem om deres Sjæles Salighed. Fjorten til femten Aar drog han saaledes omkring med sine kristelige Skrifter. En Ben, som ofte saa ham i denne Tid, sagde om ham: "Han havde den Evne at anvende Alt, hvad han hørte og saa, paa aandelige Ting. Naar han f. Ex. saa en med Sufferfælle belæsset Dyr gaa forbi, saa sammenlignede han denne Dyr med de Navnkristne, der have Guds Ord og den søde Prædiken om Naaden, men ikke kjende dens Lislighed og dens Værd. Hans hele Sjæl syntes at være fuld af Frelseren. I de sidste Uger af sit Liv maatte han lide mange Smerter. Han bar dem i Troen og længtes efter at stilles berfra og være med Kristo. Da Fru Chamberlain engang spurgte ham: "Brindelbund! skal jeg lave lidt The til dig, og kan du nyde noget Brød?" svarede den Syge, idet han lagde Haanden paa sit Nytestamente: "Dette, Søster, er min The; dette er mit Brød. Menne- stet er ikke stabt til at leve af Brød alene, men af ethvert Ord, som udgaar gjennem Guds Mund." Efter Sædvane kom under Ven- nens Sygdom hans Naboer ofte

til ham og satte sig ved hans Dør. Brindelbunds Mund var da steds fuld af Lov og Tak til den barmhjertige Herre. Paa sit Sygeleie fremsagde han af Hukommelsen hele Stykker af Skriften for de Forsamlede og bad med dem. Først med hans snart paafølgende Død taug hans Læber om Herren, for med de Forløste i Himmelen at synge ham det aldrig ophørende Halleluja.

Brindsen og hans Lærer.

En ung Brinds spadserede en Aftenstund i Høstens Tid i den frie Natur i Selskab med en ærværdig Mand, som var hans Lærer. De kom gennem en liden Kratflod ud paa en Bakke og saa et Stykke derfra en Arbejdsmand beskæftiget paa en Ager, som man dog let kunde formode ikke var hans Eiendom; sine Træsto havde han sat fra sig ved Udkanten af Ageren tæt ved den Sti, hvor Brindsen og hans Lærer nu befandt sig.

"Lader os tage hans Træsto og putte dem tilside", sagde Brindsen, "og derpaa stjule os bag Bustene; det vil blive en kostelig Fornøjelse at se, hvor forbløffet han vil blive, naar han ikke finder sine Træsto igjen."

"Men, Brinds", sagde Læreren, "vilde det ikke være en stor Synd saaledes at plage den stakfels Mand? Han ser desuden ud til at være fattig. Nei, lader os hellere lægge en Daler i hver af hans Sko og derpaa stjule os." Dette gik Brindsen ind paa. De lagde altsaa en Søldaler i hver

Sko og krøb derpaa i Skjul bag nogle Buste.

Kort efter havde Manden endt sit Dagverk og beredte sig til at gaa hjem. Han kom hen for at hente sine Sko, og idet han vilde tage dem paa, fandt han snart de blanke Pengestykker, først det ene og derpaa det andet. Han blev, som man let kan tænke sig, ganske betagen af Forbauselse. Han saa sig omkring til alle Sider. Men da han ikke nogetsteds kunde opdage noget Menneste, faldt han paa Knæ, strakte Hænderne mod Himmelen og udbrød: "Du kjære, barmhjertige Gud! jeg takker dig af mit inderste Hjerte for denne Velgjerning! Du vidste det jo, at jeg ikke mere havde et Stykke Brød i Huset til Mættelse for mine arme Børn. Saa er det dog sandt, som det staar skrevet i dit Ord, at de, som haabe paa dig, skulle ingenlunde bestjæmmes." Derpaa reiste den fattige Mand sig op, gjemte Pengene forsigtigt i sin Lomme, tog Skoene paa og gik glad hjemad, og Tanken om, at han nu kunde bringe Mættelse til de hungerrige Munde, gjorde hans Gang

munter og let som en Ynglings. relse, fordi han havde afholdt ham
 Da den unge Prinds havde væ- fra en slet Handling og samtidig
 ret Vidne til dette, greb det ham hjulpet en fattig Mand, trøstet
 saa dybt, at han sældte Taarer og hans bedrøvede Hjerte og opflam-
 staklede sin Lærer med hjertelig Nø- met hans Tro.

G a a d e r.

No. XXX.

1. 2. 3. 4. 5.

Jeg er en Fugl; paa mine Binger
 Jeg høit i Luften mig opsvinger.

1. 3. 4. 2. 5.

Isald du har mig paa et Saar,
 Da faar du se, hvad jeg formaar.

1. 4. 3. 2. 5.

Hvad hele Verden striger paa
 Jeg stakkels Mand undvære maa.

(xx.)

No. XXXI.

Jeg er undertiden rolig og mild,
 Og skundom er jeg urolig og vild;
 Men hvis jeg for høit i Baaden stiger,
 Saa vend' mig, og gjør som Ordet stiger.

(M M)

Opløsning paa Gaaden i No. 1:

No. XXIX: Skumring.

Blandinger — Nytt og Gammelt.

Robbinschomda. For nogle Maa- den Første, almindelig kaldet Kong
 neder siden døde i Goboondistrikten William og af Franskmændene Kong
 i nedre Guinea en interessant Per- Denis. I 60 Aar herskede den
 sonlighed, nemlig den over 90 Aar sorte Første uafbrudt over sine
 gamle Negerkonger Robbinschomda M'Pongwe-Undersaatte med en

benndringsværdig Kløgt, ved hvilken han vandt en stor Indflydelse, som endog strakte sig til det Indre af Afrika. Han var den Første, der traadte op mod Slavehandelen og forhød Udfibningen af Slaver til de nærliggende Der. Kong William blev dekoreret baade af den engelske og den franske Regjering henholdsvis med Guldmedalje og med Vreslegionens Kors. Efter hans Død har hans Indlings-søn, Adande Denis, bestøget Thronen. Denne unge Mand er bleven opdragen af den fransk-katholiske Mission, og det spaar vel Katholicismens Indførelse blandt M'Pongwe-Negrerne.

Kristian den Fjerde kom en Dag ridende gennem Skoven ved sit nye Slot Frederiksborg; da kommer der en Bonde hen til ham og spørger ham, om Kongen snart er ivente. "Skulde du tale med ham?" spurgte Kongen. "Nei, jeg skulde bare se paa ham", svarede Bonden. — "Kjender du ham da?" — "Nei." — "Hvordan kan du saa vide, hvem der er Kongen?" — "Na, den, som alle de Andre tager Hatten af for, maa vel være Kongen", svarede Bonden. — "Jeg rider just op paa Slottet, jeg", sagde Kongen, "sæt dig op bag paa min Hest, saa kanst du kan komme i Nærheden af Kongen." — "Tak, som byder", sagde Bonden og satte sig op, og de To pratede dygtigt sammen fremover Veien, lige til de kom ind i Slotsgaarden, hvor Kongens Følge allerede ventede ham, men hvor de ogsaa Alle bleve meget forundrede ved at se Kongen komme i saadant Optog. Hattene fløj af, og man ilede til for at hjælpe

Kongen af Sadelen. Men før han steg ned, vendte han sig om til Bonden; "naa", sagde han, "hvem tror du saa er Kongen?" — "Det maa vel være enten dig eller mig, det", svarede Bonden; "for alle de Andre have Hatten af."

Læsesalen i British Museum er 140 Fod i Gjennemsnit, 106 Fod høi og indeholder 1,250,000 Kubikfod Rum; de Salen omgivne Bibliotheker udgjør 750,000 Kubikfod. Salen er saaledes den næststørste Kuppel i Verden og kun 2 Fod mindre end Pantheon i Rom; Gjennemsnittet af St. Peterskirkes Kuppel er 139 Fod, Mahomeds Grav 135, St. Paul i London 112 og Sophia i Konstantinopel 107. British Museum er hovedsagelig af Jern og Mursten, Jernets Brug har indsparet meget Rum. De Piller, der understøtte Pantheon, indtage et Flaaderum af 7,477 Fod, medens de Piller, der bære Kuppelen over Læseværelset i British Museum, kun indtage 200 Fod.

Originale Portrætter. En Svenske, Hr. Leibohn, der ifjor lod bortlodde et af ham udført Portræt af Kong Oscar II., sammensat af lutter mikroskopisk smaa Bogstaver, der tilsammen udgjorde længere og kortere Uddrag af Bibelen, har ifølge "Sølvborgposten" nu udført et lignende, men endnu kuriosere Portræt af Keiser Wilhelm, med hvilket han agter at afreise til Berlin, men forinden er det udstillet i Sølvborg. Det høire Die bestaar af udvalgte Vers af Davids Psalmer, det venstre af udvalgte Vers af Salomons Ordsprog,

Prædikerens Bog og Høisangen. Gaaret begynder med et Vers af Høisangen. Hovedet bestaar af hele Prædikerens Bog, Høisangen og to af Davids Psalmer. Uniformen er sammensat af Salomons Ordspog og Profeten Daniel. Reiserens Navn endelig bestaar af en hebraisk Bøn for det keiserlige Hus samt to af Davids Psalmer.

“Royal Society”, det bekjendte engelske videnskabelige Selskab, fejrede nylig sin 215de Stiftelsesdag. Ved Sammenkomsten holdt Dr. Hooker et Foredrag over det forløbne Aars videnskabelige Begivenheder, og derefter uddeltes de forskellige Medaljer. Coopleymedalsjen tildeltes Amerikaneren Professor Dana for hans mangeaarige, videnskabelige Arbejder; “den kongelige Medalje” tildeltes det engelske Arsenals Kemiker, Professor Abel, som Aertkjendelse af hans Arbejder over exploderende Stoffe, samt Professor Oswald Heer i Zürich for hans naturvidenskabelige Arbejder. Den hidtil ikke uddelte Davy-Medalje blev tilkjendt de tydske Videnskabsmænd Kirchhoff og Bunsen for deres Fortjenester af Spektralanalysen.

En Hund paa Scenen. I Theatret i Byen Lima foresaldt der nylig en betagelig Scene. En Hund havde staaet sig Udgang til Scenen, og da den blev opbragt over de Forsøg, man gjorde for at jage den ud, styrtede den sig imod en af Skuespillerinderne, just da denne skulde ind paa Scenen. Hun faldt i Usmagt, og Forestillingen maatte afbrydes. Kort efter viste der sig hos den Ulykkelige Teen paa Banvid; Hunden havde været gal, og Skuespillerinden døde under frugtelige Lidelser 2 Dage efter.

Sjældent. Fra Frederikshald skrives: At et Tyende forbliver i en Familie i over et halvt Aarhundrede, turde høre til de sjældne Foreteelser. Dette var Tilfældet med Pigen Juliane Marie Brynildsen, der nylig blev begravet. Da Kjøbmand Michael Hopp omkring 1814 satte Bo, kom den Aldøde i Huset til ham, forblev hos ham til hans Død og senere hos hans Pleiedatter, hos hvem den gamle tro Tjener under flere Aars Sygelighed var Gjenstand for det omhyggeligste Tilsyn. Et saadant Forhold geraader Tjener som Hærskab til lige megen Hæder.

 Enhver, som kan, bør strax indsende sin Restance eller ny Kontingent; saasnart Betalingen indløber, skal Kvittering blive sendt.

Adresse: K. Thronsen,
Driv. 14, Decorah, Iowa.

Indhold: Martyren i St. Andrews. — Et Besøg hos en Zulu-Konge. — Paa Jagt i de norske Fjelde. — En Etsfægtning i det Stille Hav i Aaret 1877. — Hindueren Brindelbund. — Brindel-sen og hans Lærer. — Gaader og Opløsning. — Blandinger—Nyt og Gammelt.

CITY SHOE STORE.

A. HANSON

handler

udelukkende med Sko og Støvler

af alle mulige Slags fra de bedste Fabriker baade i Ost og Vest. Stedet:
det gamle Gullikson-Store, Decorah, Iowa.

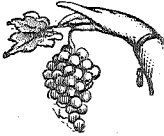
Saint Cloud Hotel,

DECORAH, IOWA.

anbefales Landsmænd og andre Reisende af Eieren

O. T. HAMRE.

Agent for D. HENNINGS
bekjendte friske ÆBLER og CIDER.

Enc-Agent for LUDINGTON & Co.s
bekjendte SEA SIDE OYSTERS.

D. B. Dennis

handler med

Kolonialvarer,

frisk og tørret Frugt,

The, Fijst, Salt og Cement ic.

Sydsiden af Water St., DECORAH, IOWA.

A. Gullikson & Bro.,

Decorah Iowa,

handler med

Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Kaffelovne samt Kobber- og Blik-Varer,
Gaardsredskaber og Værktøi, Bygningsmaterialier saasom Vinduesglas, Døre,
Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Blikvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

WHALEN & KENNELLY,

handte med

Manufaktur- og Kolonial-Varer, Hatte og Suer, Støvler og Sko etc.

STEYERS OPERA HOUSE, DECORAH, IOWA.

J. H. Montgomery & Co.,

Apothekere og Boghandlere,

Decorah, Iowa.

Medicinertilberedes omhyggeligt efter Lægers Recepter. En duelig og for-
tlig norsk Expeditor er altid tilstede. No. 7—24.

Geo. Wilson.

A. Jurgens

UNION BANK,

OFFICE OF

Wilson & Jurgens,

LA CROSSE. - - - WISCONSIN.

Modtager Indskud af hvilkensomhelst Størrelse og tilstaar Renter, naar Benge indsettes paa bestemt Tid.

Besørger Indfordring af Arvemidler og andre Fordringer i Norge, Sverige og Danmark.

Udsteder Buxler, der betales ved Forevisning, paa Udlandets bedste Banker.

Sælger Billetter for Befordring til og fra Christiania, Christianstansland, Stavanger, Bergen, Throndhjem, Gøttheborg, Kjøbenhavn, Bremen, Hamburg og de fleste større Steder i Europa.

Forespørgsler i det norske og engelske Sprog bevarer pr. omgaaende Post.

Wilson & Jurgens,

La Crosse, Wis.

1

P. E. Haugen,

Cier af

Decorah Marble Works.

Water Street, Decorah, Iowa.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Minnesheit og Allamakee Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead Countier i Minnesjota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige Minnesjota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at expedere alle Ordres med fort Barjel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenbyggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Inscription feilsfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret D^r. Harvey Miller, Julius Rosenheimer og W. Nickel.

P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Tegninger med vedspøjet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar, han udvælger, tilligemed Ordre og Inscription samt nærmeste Fragt-Office.

1—

P. E. Haugen.